

ISSN 1428-3107

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
W CZĘSTOCHOWIE
23960 C

BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

3 / 2001

DZIŚ W NUMERZE

Wydział Filozoficzno-Historyczny otrzymał prawa nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia!

Pracownice administracji nagrodzone za kompetencje i rzetelność

OD REDAKCJI

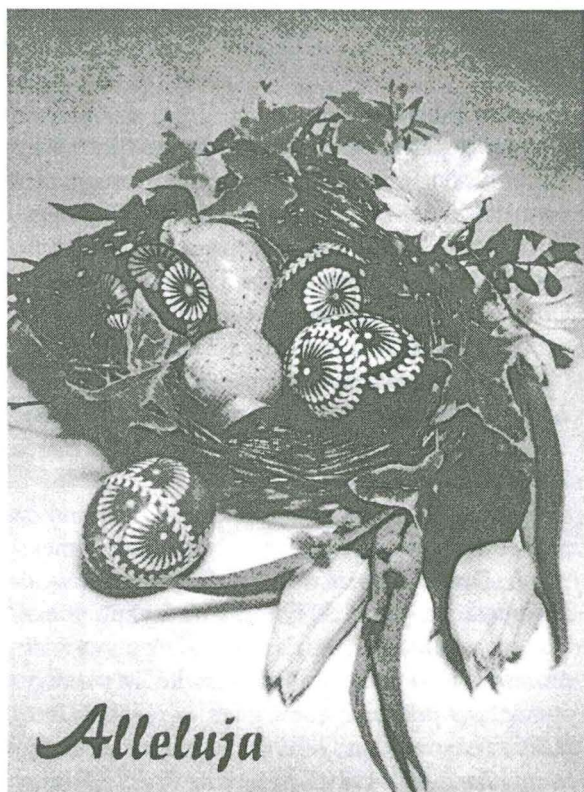
Motto na pierwszy dzień astronomicznej wiosny w sympatycznym programie telewizyjnym „Kawa czy herbata” brzmiało: Twój los w twoich rękach; możesz go dziergać albo pruć. Rozpoczynająca się pora roku każe, w ślad za naturą, budować, odnawiać i cieszyć się obserwowaniem wzrostu roślin aż do kwiatów i owoców niekiedy. To zjawisko można metaforycznie przenieść na osobiste życie (tę refleksję pozostawmy Czytelnikom) i życie w uczelnianym środowisku. W napięciu czekamy, co wiosenne dni, dla niektórych wypełnionych pracami w komisjach sejmowych, przyniosą naszej Uczelni. Jeśli nawet owoców nie będziemy zbierać tej jesieni, „dziergajmy” swój los dalej, wytrwale i konsekwentnie. A że wiosna nastroja pozytywnie i my przejmijmy optymizm.

Redaktor Naczelny

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
CZĘSTOCHOWA
23960 c

SPIS TREŚCI

WSPÓLNA SPRAWA – UNIwersYTET	2
Z PIERWSZEJ RĘKI	4
WYWIAD MIESIĄCA	5
KONFERENCJE NAUKOWE	8
KARNAWAŁOWE PĄCZKI	10
<i>Był raz bal</i>	10
<i>Lata chude – tłusty czwartek</i>	11
SZCZEGÓLNE OKAZJE	12
PRZED REKRUTACJĄ	14
OD STAŁEGO KORESPONDENTA	27
CO Z DWÓJAMI W INDEKSIE?	32
ICH DOM - NASZĄ TROSKĄ	33
W ŚWIECIE KSIĄŻKI	35
DOKUMENTY	42

Alleluja

*Zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkanocnych
życzy Czytelnikom*

Rektor i Redakcja

WSPÓLNA SPRAWA – UNIwersYTET

Dyskusji nad ideą powstania Uniwersytetu Częstochowskiego poświęcone było posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Kultury Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 5 marca 2001 r. Nie bez powodu odbyło

Fot. A. Pietrzyk

się ono w Częstochowie. Gospodarzem spotkania był Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej prof. dr hab. Ryszard Szwed, a uczestniczyli w nim częstochowscy rzecznicy sprawy, tj. rektorzy trzech częstochowskich uczelni, którzy wyrazili wolę połączenia się w jedno uniwersyteckie ciało (Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Instytutu Teologicznego, Wyższego Seminarium Duchownego), przedstawiciele Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego oraz dyrekcja Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego. By obraz przyszłej Alma Mater był dla dyskutantów pełniejszy, obok dyskusji nad koncep-

cjami struktur w programie spotkania znalazło się zwiedzanie obiektów wszystkich wymienionych tu placówek. Swoje przychylne stanowisko Wojewoda Śląski wyraził już wcześniej w liście do

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, dnia 6 lutego 2001 r.

611140911412001

FUNDACJA NA RZECZ WYTWORZENIA
UNIwersYTETU CZĘSTOCHOWSKIEGO
AL. Armii Krajowej nr 5
42-200 CZĘSTOCHOWA

pomyślno dnia 8.02.2001r.

Pan
Edmund Kazimierz Wittbrodt
Minister Edukacji Narodowej
Warszawa

Niniejszym przychylam się do działań środowisk mających na celu powołanie państwowego Uniwersytetu w Częstochowie.

Częstochowa jako największe z miast, które w wyniku reformy administracyjnej utraciły status miasta wojewódzkiego, stanowi obecnie centrum północnego subregionu Województwa Śląskiego.

Powołanie Uniwersytetu pozwoli z jednej strony zrekompenzować utratę statusu województwa a z drugiej strony wzmocni jego potencjał w zakresie kształcenia uniwersyteckiego.

Uwzględniając fakt, iż funkcjonowanie dwóch Uniwersytetów w województwie może przełamać zapaść edukacyjną naszego województwa polegającą na tym, iż jesteśmy statystycznie na końcu w rankingu wskaźnika wykształcenia w stosunku do liczby mieszkańców, istnieje potrzeba powołania humanistycznej uczelni z uwagi chociażby na restrukturyzację przemysłu ciężkiego, powodującą zmniejszenie możliwości zatrudnienia absolwentów Wyższych Szkół Technicznych.

Jeśli chodzi o kadry niezbędną do utworzenia Uniwersytetu to należy podkreślić, iż Częstochowa jest ośrodkiem akademickim mającym potencjał umożliwiający stworzenie podstaw Uniwersytetu oraz posiada doskonałe połączenie komunikacyjne pozwalające na uzupełnienie ewentualnych braków kadry posiadającej stosowne kwalifikacje.

WOJEWODA ŚLĄSKI

Witold Wróblewski

Ministra Edukacji Narodowej. Teraz członkowie Komisji poparli plan tworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego i zadeklarowali wpisanie tego projektu do strategii rozwoju województwa śląskiego.

Radni Sejmiku Śląskiego na posiedzeniu w dniu 19 marca poparli inicjatywę utworzenia Uniwersytetu w Częstochowie. „Teraz wszystko zależy nie tylko od nich, ale również od miasta” (zdanie Adama Warzecha, rzecznika prasowego Zarządu Województwa cytujemy za *Gazetą Wyborczą*, Dodatek „Gazeta w Częstochowie” z 20 marca 2001 r.).

Stanowisko radnych było okazją dla prasy do przypomnienia dokonań na polu realizacji inicjatywy. „Dotychczas udało się m.in. pozyskać środki finansowe – ok. 150 tys. zł – na wykup mieszkań oraz dziewięć działek na budowę domów dla profesorów” – podaje to samo źródło. My skorzystamy też z podsumowania poczynąń, jakie Gazeta Częstochowska nr 9 (490) opublikowała na życzenie Zarządu i Rady Fundacji na Rzecz Uniwer-

sytetu Częstochowskiego. Ponieważ nasi Czytelnicy żywo są zainteresowani działaniami Fundacji, pozwalamy sobie na przedruk.

11 listopada 2000 r.: Dobroczynny Bal Niepodległości, zorganizowany przez Fundację (panie Zofię Dziewiątkowską i Urszulę Giżyńską) w częstochowskim Hotelu Polonia, pana Waclawa Woszczyka, zasilą konto przyszłego Uniwersytetu kwotą 6 tys. złotych.

29 listopada 2000 r.: zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami Minister Edukacji Narodowej prof. Edmund Kazimierz Wittbrodt otrzymuje kilkudziesięciopiętna zbiór dokumentów, w tym pełnowartościową koncepcję państwowego Uniwersytetu Częstochowskiego, spełniającą wszystkie, podstawowe kryteria stawiane przez MEN i Radę Główną Szkolnictwa Wyższego. Przedstawianej koncepcji Uniwersytetu Częstochowskiego towarzyszy oficjalny i formalny wniosek, podpisany przez rektorów: prof. Ryszarda Szweda, ks. prof. Włodzimierza Kowalika, ks. prof. Stanisława Włodarczyka i prezesa fundacji Szymona Giżyńskiego o „powołanie Zespołu Ministerstwa Edukacji Narodowej ds. Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”.

Grudzień 2000 r.: z inicjatywy prezesa Szymona Giżyńskiego władze Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie wystosowały do ministra Edmunda Wittbrodta pismo z pełnym poparciem i deklaracją pomocy dla powstającego, państwowego Uniwersytetu Częstochowskiego. List do MEN podpisali członkowie Prezydium Rady Izby: prezydent Artur Gacek, wiceprezydenci: Szymon Giżyński, Lech Skrzypczyk, Jan Wieczorek, Krzysztof Winiarski oraz członkowie Zarządu Izby: prezes Karol Plutecki, wiceprezysi: Michał Dworak i Mirosław Matyszczyk.

Październik, listopad, grudzień 2000/styczeń, luty 2001: wielokrotne zapewnienia – po otrzymaniu pism trzech rektorów i prezesa Fundacji – ministra Edukacji Wittbrodta i wiceministra Jerzego Zdrady (między innymi podczas narad z rektorami szkół wyższych) o przygotowaniu w MEN ministerialnego zespołu ds. powołania państwowego Uniwersytetu Częstochowskiego.

25 stycznia 2001 r.: uchwalenie, z inicjatywy posła Jerzego Zajęca, przez Zarząd Krajowy Unii Wolności, poparcia na rzecz powołania w Częstochowie państwowego Uniwersytetu.

6 lutego 2001 r.: pismo Wojewody Śląskiego prof. Wilibalda Winklera do Ministra Edukacji Narodowej, przy użyciu bardzo fachowej i szczegółowej argumentacji, popierające powstanie w Częstochowie państwowego Uniwersytetu.

6 lutego 2001 r.: pismo posła Tadeusza Wrony (członka Rady Fundacji) do Ministra Edukacji Narodowej – wspierające promesę z 2 października 2000 roku i wniosek z 29 listopada 2000 trzech rektorów i prezesa Fundacji – w sprawie „powołania Zespołu ds. utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”. Poseł Tadeusz Wrona również czynnie wspiera, osobiście i w imieniu Fundacji, na forum Sejmiku Śląskiego, prouniwersyteckie inwestycje częstochowskiej WSP – bibliotekę i centrum sportu.

24 lutego 2001 r.: Karnawałowy Bal Dobroczynny zorganizowany przez Fundację (panie: Zofia Dziewiątkowska i Urszula Giżyńska) w częstochowskim Hotelu Polonia wsparł konto powstającego Uniwersytetu kwotą 11.100 zł.

Kolejne kroki ku urzeczywistnieniu idei utworzenia Uniwersytetu skłoniły pracownika Politechniki Częstochowskiej do „oddania głosu w toczącej się dyskusji” – jak brzmi zapowiedź do artykułu dra inż. Aleksandra Gańsiorowskiego pt. „Uniwersytetów w Częstochowie wiele, czyli czy będzie istniał dylemat wyboru?”, zamieszczonej na łamach bratniej Redakcji, czyli pisma „Politechnika Częstochowska” nr 14 z grudnia 2000 roku. Ponieważ po linii redakcyjnej gazeta ta jest nam szczerze „bratnia”, nie będziemy tu w pełni punktować tendencyjnych dywagacji autora, snutych na temat szans istniejących w mieście szkół wyższych na przeistoczenie się w Uniwersytet Częstochowski. Na drodze rozważań pojawiają się wypunktowane wady przyjętych rozwiązań, odwoływanie się do „zdrowo myślących ludzi władzy”, z których nikt „nie podejmie decyzji o obniżeniu wysokich wymagań i utworzeniu takiej uczelni w mieście, które w wyniku reformy administracyjnej kraju utraciło nie tylko przywileje stolicy województwa”. Gdyby nie dostrzec stronniczości przedsta-

wianych faktów, niekiedy z błędami merytorycznymi (choćby dla przykładu: Studium Nauczycielskie zostało „odmłodzone” w swej historii o dziesięć lat, co stwierdzamy zazdrośnie wzdychając: „gdybyż ten zabieg mógł dotyczyć nas, tych nie instytucjonalnych, a fizycznych!”); podkreślen historycznie jakoby odnotowanych negatywnych prób łączenia uczelni; związku momentów przywoływania idei wskrzeszania Uniwersytetu w Częstochowie z latami przełomów politycznych; dalej przechodząc wraz z autorem po, niby przypadkowo zrekonstruowanej, drodze szkolnictwa wyższego w Częstochowie od zarania jego dziejów (w XVII wieku tj. w chwili powołania Uniwersytetu Jasnogórskiego), której wszystkie kolejne etapy dały podwaliny niezwykle silnej placówce akademickiej, jaką jest Politechnika Częstochowska, można by przyjąć za wiarygodne, że właśnie ta uczelnia ma szansę na utworzenie na swych mocnych fundamentach Uniwersytetu Technicznego. Użyte, w części dotyczącej operatywnie działającej Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego, podkreślenie, iż „przewodniczącym Fundacji został mgr inż. elektryk Ireneusz Gębski” [podkreślenie Redakcji] jawi się jako żenujące przypomnienie „związku dusz”. Czy aby autor nie chce niedelikatnie wykorzystać dewizę „noblesse oblige”?

Z PIERWSZEJ RĘKI

Z „pierwszej ręki” czyli z „Gazety Uniwersyteckiej”, pisma Uniwersytetu Śląskiego, przekazujemy materiał dotyczący spotkania prorektorów śląskich uczelni. Naszą Uczelnię reprezentował Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Janusz Berdowski.

W piątek 19 stycznia w Uniwersytecie Śląskim odbyło się spotkanie prorektorów do spraw nauki wyższych uczelni śląskich, częstochowskich i opolskich poświęcone skutkom finansowym wprowadzenia podatku VAT (22%) od zakupu importowanej aparatury badawczo-pomiarowej i materiałów służących badaniom naukowym.

Wyrażono zdecydowane poparcie dla apelu Prezydium Polskiej Akademii Nauk z 9 stycznia 2001 r. o zniesienie tego obowiązku dodatkowego w stosunku do uczelni wyższych i placówek naukowych. Wobec proponowanego w budżecie państwa na rok 2001 dalszego spadku nakładów na szkolnictwo wyższe, dodatkowe obciążenia fiskalne uczelni rządu kilku milionów złotych może ograniczyć ich rozwój naukowy. W szczególności trudnej sytuacji znajdują się uczelnie mniejsze, a zwłaszcza artystyczne.

Nałożony na uczelnie nowy obowiązek podatkowy jest tylko jednym z elementów stale rosnących kosztów ich działalności wynikających z uwarunkowań zewnętrznych. Przykładowo w związku z wprowadzeniem podatku VAT w sferze edytorstwa wzrosną również koszty działalności wydawniczej. Pla-

SPOTKANIE PROREKTORÓW ŚLĄSKICH UCZELNI

nowane jest nałożenie na uczelnie wyższe dalszych obciążeń finansowych (podatek od nieruchomości). Zwrócono uwagę, że państwowe uczelnie wyższe; choć bez wątplenia muszą szanować realia ekonomiczne; nie są przedsiębiorstwami i jako takie mają ograniczone możliwości pozabudżetowego pozyskiwania środków finansowych. Mając świadomość trudnej sytuacji finansowej państwa uczelnie śląskie nie zwracają się z apelem o podniesienie nakładów na szkolnictwo wyższe, ale już tylko o nie uszczuplanie i tak małych środków przeznaczanych z budżetu państwa na szkolnictwo wyższe.

Rozmijanie się deklaracji politycznych o priorytecie szkolnictwa wyższego i badań naukowych w Polsce z rzeczywistością polegającą na zwiększaniu obciążeń finansowych uczelni spowoduje dalszy spadek poparcia dla polityków ze strony środowisk akademickich. Coraz większe wymagania stawiane uczelniom wyższymi w sferze edukacji i badań naukowych przy realnie coraz mniejszych środkach na te cele z budżetu państwa powoduje

również zniechęcenie środowisk akademickich do wypełniania ich misji. Istnieje bowiem wprost proporcjonalna zależność między wielkością nakładów na badania naukowe, a jakością ich wyników. Nie można oczekiwać rezultatów badawczych na światowym poziomie, jeśli nie zapewni się im odpowiednich warunków i wsparcia finansowego. Należy przy tym pamiętać, że jakość badań naukowych w uczelniach wyższych przekłada się na jakość nauczania studentów. Tymczasem wprowadzenie dodatkowego obowiązku w podatku VAT bez rekompensaty ze strony budżetu państwa spowoduje realny spadek nakładów na badania naukowe.

* * *

(W spotkaniu udział wzięli prorektorzy Akademii Ekonomicznej, Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych, Politechniki Częstochowskiej, Politechniki Opolskiej, Politechniki Śląskiej, Śląskiej Akademii Medycznej, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Śląskiego i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie).

WYWIAD MIESIĄCA

Z Dziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr. hab. Tadeuszem Srogoszem rozmawia Anna Pietrzyk

Fot. A. Pietrzyk

A.P.: 29 stycznia zapadła decyzja, na którą czekaliśmy wszyscy. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych przyznała Wydziałowi Filologiczno-Historycznemu prawa nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Co czuje Dziekan Wydziału, który jako pierwszy otrzymał prawa, będące przyczynkiem do pełnych praw akademickich Uczelni?

T.S.: Jestem bardzo zadowolony, a jednocześnie mam świadomość nowych obowiązków wynikających z tego faktu.

A.P.: Równolegle z Wydziałem kierowanym przez Pana Profesora o prawa doktoryzowania zabiegał Wydział Matematyczno-Przyrodniczy. Prorektor ds. Nauki prof. J. Berdowski zatrzymał część dotacji na działalność statutową, część pozostawioną przez KBN do dyspozycji Władz Uczelni, dla Wydziału, który jako pierwszy otrzyma prawa nadawania stopnia doktora i z tej puli IFH otrzymał 20.000 na działalność statutową. Czy odczuwa Pan zwykłą ludzką reakcję, jaką jest radość ze zwycięstwa podczas rywalizacji? Historycy wyprzedzili fizyków i chemików w tym szczególnym peletonie. Kadrowe kryteria RGSzW spełniają jeszcze muzycy i plastycy, a nawet nie występują z wnioskami, choć udokumentowanie pozycji Uczelni powinno być wspólnym celem.

T.S.: Nie przyszło mi nigdy przez myśl pojęcie rywalizacji z innymi wydziałami. W momencie wyboru na funkcję dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego uznałem za priorytet mojej kadencji uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Życzę innym wydziałom sukcesów we wszystkich zakresach ich działalności, w tym zwłaszcza uzyskiwania praw doktoryzowania, ponieważ uważam je za bardzo istotne dla akademickiego statusu naszej Uczelni, zwłaszcza zaś dla powstania Uniwersytetu Częstochowskiego.

A.P.: Nie jest tajemnicą, że dopiero trzeci z przedstawionych wniosków został zaakceptowany przez Prezydium CKdsTNIiSN. Od pierwszej próby Wydział spełniał kryteria kadrowe. W Instytucie Filozoficzno-Historycznym kadra jest nie tylko najsilniejsza, ale i najbardziej stabilna, zaglądając dyskretnie w dane osobowe pracowników. Czym więc uzasadniane były negatywne decyzje w przypadku poprzednich wniosków?

T.S.: Pierwszy wniosek odrzucono, gdyż Instytut Filozoficzno-Historyczny nie wypromował jeszcze absolwentów kierunku historia. W uzasadnieniu odrzucenia poprzedniego wniosku znalazł się między innymi punkt o lukach kadrowych, w tym zwłaszcza braku samodzielnych pracowników w zakresie historii starożytnej i historii gospodarczej. W związku z tym staraliśmy się wypełnić wymogi CKdsTNIiSN, a także podjęliśmy działania, aby przedstawić osiągnięcia naszego Wydziału, w tym szczególnie naukowe. W tym celu byliśmy aktywni w kraju i za granicą, zorganizowaliśmy międzynarodową konferencję o zamkach. Zostało to zresztą zauważone w sensie ogólnopolskiego, a nawet europejskiego wymiaru naszych historycznych badań naukowych.

A.P.: Wróćmy do kadry, która wciąż krzepnie. Już po głosowaniu, bez mała jednomyślnym, w Sekcji Nauk Humanistycznych CKdsTNIiSN, odnotowane są kolejne awanse w gronie pracowników naukowych IFH. Dr hab. Ryszard Szwed otrzymał tytuł profesora, a prof. dr hab. Tadeusz Dubicki został mianowany z dniem 1 marca przez Ministra Edukacji Narodowej na stanowisko profesora zwyczajnego. Jak więc w dniu dzisiej-

szym przedstawia się obsada kadrowa i struktura Instytutu Filozoficzno-Historycznego? Myślę, że to dobry moment dla zaprezentowania tych danych naszym Czytelnikom.

T.S.: Ostatnie awanse naukowe niewątpliwie podbudowały obraz Wydziału. Nie tylko profesorowie Ryszard Szwed i Tadeusz Dubicki awansowali w ostatnim okresie, lecz również w 2000 roku profesurę tytułową otrzymał prof. dr hab. Andrzej Zakrzewski, a stopień naukowy doktora habilitowanego dr hab., prof. WSP Piotr Stawiński. Oprócz tego w ostatnich latach kilku pracowników Instytutu Filozoficzno-Historycznego obroniło pracę doktorską. Powyższa dynamika również przyczyniła się do naszego sukcesu. Historycy zatrudnieni są nie tylko w Instytucie Filozoficzno-Historycznym, lecz także w Instytucie Filologii Polskiej i Instytucie Administracji. Między innymi dlatego wnioskowaliśmy o uprawnienia dla Wydziału, a nie dla Instytutu Filozoficzno-Historycznego. Aktualnie w gronie historyków pracujących na Wydziale mamy 11 profesorów tytułarnych i 5 doktorów habilitowanych. Dodam jeszcze, że w najbliższym czasie spodziewamy się kolejnych awansów naukowych.

A.P.: Na ocenę jakości naukowej jednostki, jakiej dokonuje CKdsTNiSN ma wpływ nie tylko liczba publikacji, ale i współpraca z zagranicą, działalność w stowarzyszeniach naukowych, komisjach etc. Jak silny jest Instytut pod tym względem?

T.S.: Historycy naszego Wydziału prowadzą szeroką działalność w licznych stowarzyszeniach naukowych, komisjach etc. 23 lutego 2001 roku decyzją Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego został reaktywowany Oddział Częstochowski tego najważniejszego towarzystwa w naszym środowisku. Od wielu lat historycy biorą udział w pracach Komisji Historycznej PAN – Oddział w Katowicach, której przewodniczącym jest prof. dr hab. Jan Przewłocki. Dla przykładu podam tylko najważniejsze instytucje, w których uczestniczą historycy naszego Wydziału. Prof. dr hab. Tadeusz Dubicki jest członkiem Komitetu Nauk Historycznych PAN i Polsko-Brytyjskiej Komisji Historycznej ds. Wywiadu w czasie II wojny światowej, prof. dr hab. Tadeusz Panecki jest członkiem Rosyjskiej Akademii Nauk Społecznych i wiceprzewodniczącym Międzynarodowej Komisji Historii Wojskowej, prof. dr hab. Andrzej Zakrzewski jest członkiem Akademii Stanisława w Nancy i Fundacji Wolteriańskiej w Londynie, prof. dr hab. Jerzy Robert Nowak jest honorowym członkiem Węgierskiego Związku Pisarzy i członkiem Komisji Podręcznikowej polsko-austriackiej oraz polsko-węgierskiej, dr Marcei Antoniewicz członkiem Komisji Heraldycznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaś moja osoba członkiem Europejskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Zdrowia w Strasburgu i członkiem honorowym Białoruskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Jeszcze raz chciałbym podkreślić, że są to tylko niektóre przykłady naszego uczestnictwa w międzynarodowym i polskim ruchu naukowym.

A.P.: Czy nie obawia się Pan Dziekan, że o ile Wyższa Szkoła Pedagogiczna nie przekształci się w Uniwersytet Częstochowski, a przynajmniej w Akademię Pedagogiczną, trudno będzie pozyskać chętnych z innych ośrodków do przeprowadzenia przewodu doktorskiego w jednostce, która nie ma jeszcze uznawanej powszechnie renomy? Jakość dyplomu wielokrotnie mierzy się nie faktyczną wartością przedstawionej pracy, a pozycją placówki, która go wystawiła.

T.S.: Nie obawiam się tego, ponieważ po otrzymaniu uprawnień dało się zauważyć silne zainteresowanie tym faktem w regionie częstochowskim. Niektórzy sądzą, że otworzymy studia doktoranckie, ale mogą to uczynić tylko instytucje posiadające prawo habilitowania. Mimo to część absolwentów historii będzie dążyć do kontynuowania swoich zainteresowań naukowych, a to oznacza pisanie pracy doktorskiej. Sądzę, że tak liczna kadra profesorska zapewni prowadzenie przewodów doktorskich. O umocnienie naszej pozycji naukowej, a w ślad za tym chęci obrony pracy doktorskiej u nas, będziemy niewątpliwie zabiegać przez wiele lat. Z tego względu ważne będą pierwsze miesiące i lata oraz jakość naszych doktoratów.

A.P.: Powszechnie wiadomo, że reforma szkolnictwa i rynek pracy stymuluje profil zainteresowania kierunkami studiów wśród absolwentów szkół średnich. Liczba godzin historii w programach szkolnych maleje, o pracę dla nauczycieli historii coraz trudniej. Czy w świetle tego nie obawia się Pan Dziekan znacznego spadku liczby kandydatów na studia na kierunku historia? Czy tak silny – gdy chodzi o potencjał naukowy –

Instytut Filozoficzno-Historyczny zapewni obciążenia dydaktyczne dla wszystkich pracowników? Jakie kroki zamierza Pan podjąć, by uchronić zespół przed deficytem godzin do wypełnienia pensum?

T.S.: Spadek liczby kandydatów na studia historyczne obserwuje się generalnie w różnych ośrodkach akademickich w Polsce. Miejmy nadzieję, że jest to tendencja przejściowa, a zainteresowania historyczne młodzieży nie będą słabły. Potencjał naukowy zamierzamy wykorzystać w sensie tworzenia atrakcyjnych kierunków, np. europeistyki, a także zaoferowania studentom historii kilku specjalności, np. archiwistyki.

A.P.: Pozyskane przez Wydział uprawnienia to nie tylko okazja do radości, gratulacji, ale i nowe wyzwania dla pracowników naukowych, nowe zadania dla administracji Wydziału. Czy jesteście już do tego formalnie przygotowani?

T.S.: Aby przygotować się do podjęcia nowych zadań proceduralnych, merytorycznych i administracyjnych, zorganizowaliśmy 28.02.–1.03.2001 roku konferencję szkoleniową w Złotym Potoku. Opracowaliśmy tam zestaw projektów uchwał Rady Wydziału, które będą dotyczyć prowadzenia przewodów doktorskich. Uczyniliśmy to po zapoznaniu się z podstawami prawnymi oraz wzorcowymi dokumentacjami, które przekazano nam z Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie, Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego i Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wiele życzliwych rad i pomocy uzyskaliśmy także od innych ośrodków naukowych, przede wszystkim zaś grona profesorów Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Z tych różnych wzorców skorzystaliśmy, wybierając rozwiązania według nas najlepsze w naszym środowisku, oczywiście w oparciu o przepisy prawne.

A.P.: W uczelniach praktykowane są dwie formy obrony prac doktorskich – przed stałą komisją, bądź przed Radą Wydziału w pełnym jej składzie. Którą opcję wybrał Wydział Filologiczno-Historyczny?

T.S.: W Złotym Potoku zadecydowaliśmy, że proponujemy Radzie Wydziału formę obrony prac doktorskich przed komisją, co oczywiście nie umniejsza roli Rady Wydziału, która będzie uczestniczyć we wszystkich etapach przewodów doktorskich i zatwierdzać nadawanie stopnia doktora.

A.P.: Kiedy możemy spodziewać się historycznego momentu, jakim będzie pierwsza obrona pracy doktorskiej w naszej Uczelni i czy może jest już nieoficjalny kandydat?

T.S.: Myślę, że w tym roku ten historyczny moment w naszej Uczelni nastąpi. O kandydatach przed otwarciem pierwszego przewodu doktorskiego nie chciałbym się wypowiadać.

A.P.: Będziemy w napięciu czekać na ten moment. Jeszcze raz gratuluję Panu Dziekanowi i wszystkim pracownikom Instytutu Filozoficzno-Historycznego podniesienia statusu jednostki i życzę szybkiego uzyskania praw do przeprowadzania przewodów habilitacyjnych. Dziękuję za rozmowę.

*Z Dziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego
prof. dr. hab. Tadeuszem Srogoszem
rozmawiała Anna Pietrzyk*

Humanista

Bliźnich zwykle kolorami znaczy,
Azyżby każdego kochał inaczej?

Zbigniew Grządzielski

KONFERENCJE NAUKOWE

Tegoroczny sezon konferencyjny w Wyższej Szkole Pedagogicznej otworzył Instytut Matematyki i Informatyki. „Zaprawione w boju” organizatorki dr Joanna Grygiel i dr Teresa Biegańska dostarczyły Redakcji krótkie sprawozdanie i skromny program. Skromny w formie, wydany własnym sumptem (nawet skład komputerowy wykonała para uczestników konferencji), czarno-biały – wszystko to przemawia za tym, że wydatki z wydaniem go nie były wysokie – ale naszym zdaniem mógłby być wzorem dla przyszłych organizatorów spotkań.

Pod foliową okładką (co też jest słusznym wyborem – pozwoli przechować materiały w sposób trwały), z charakterystycznym dla miejsca spotkania widokiem, na wstępie przedstawiono listę uczestników ze wskazaniem ośrodków, które reprezentowali:

- IM PAN Wrocław
- IPI PAN Warszawa
- Politechnika Opolska
- Politechnika Szczecińska
- Politechnika Zielona Góra
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Uniwersytet Jagielloński
- Uniwersytet Łódzki
- Uniwersytet Opolski
- Uniwersytet Śląski
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- Uniwersytet Wrocławski
- WSP w Częstochowie.

Dalej bardzo przejrzysto zaprezentowano program, abstrakty przedstawionych referatów, pozostawiając kilka stron na notatki. Tak więc w jednym, niewielkim zeszycie uczestnicy mogą zachować wszystko, co dotyczy konferencji. No, oprócz wspomnień. Te pozostawmy ich prywatności, dla Czytelników zaś publikujemy sprawozdanie organizatorek.

W dniach 26 lutego – 4 marca 2001 odbyła się w Zakopanem – Jaszczurówce organizowana przez Instytut Matematyki i Informatyki V Konferencja z Zastosowań Algebry.

Już po raz drugi spotkaliśmy się w zimowej scenarii. Pierwsze trzy konferencje z tej serii odbywały się w maju, jednak pomysł zmiany terminu na zimowy spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem większość uczestników i tak już zostało.

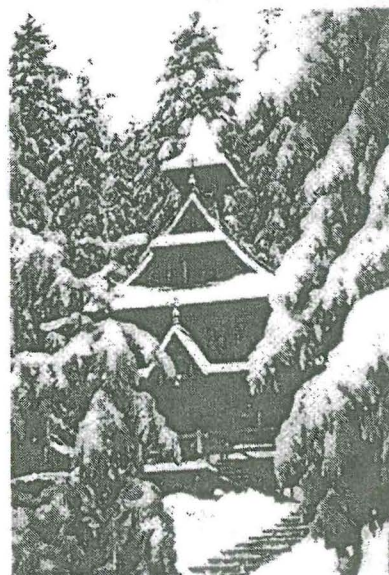
Nasza konferencja z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W tym roku, oprócz kilkunastu pracowników naszej uczelni, wzięli w niej udział naukowcy z Opola, Wrocławia, Katowic, Warszawy, Krakowa, Poznania, Szczecina, Zielonej Góry, Łodzi oraz Olsztyna. Prezentowane odczyty były zgrupowane w sekcjach tematycznych, dotyczących zastosowań algebry w różnych dziedzinach, głównie w informatyce i logice. Omawiane problemy związane były między innymi z hiperpodstawieniami, różnymi typami systemów logicznych – np. systemem dualnym do systemu W , logikami modalnymi oraz logiką temporalną. Mówiono również o weryfikacji modelowej, sieciach Petri, funkcjach intensjonalnych oraz pewnych problemach kryptograficznych.

Spośród pracowników naszego instytutu autorami tegorocznych odczytów byli prof. Jurij Powstenko, prof. Oleg Tikhonenko, prof. Genadij Medvedev, mgr Paweł Borkowski, mgr Anetta Górnicka, mgr Marcin Kaptur, mgr Mirosław Kurkowski, mgr Artur Soroczuk, mgr Lidia Stępień, mgr Iwona Tyrala, mgr Dorota Wolna, mgr Bożena Woźna oraz dr Andrzej Zbrzezny. Niektóre z przedstawionych wyników stanowiły kontynu-

ZASTOSOWANIA ALGEBRY V

Zakopane - Jaszczurówka

26 lutego - 4 marca 2001

ację prac referowanych na poprzednich konferencjach bądź były z nimi powiązane. Obradom towarzyszyły burzliwe dyskusje, często kontynuowane już poza salą obrad.

Piękny, zimowy krajobraz Zakopanego stanowił doskonałą oprawę obrad i pozwalał odpocząć od codzienności. Atmosfera była jak zwykle wspaniała, co zmniejszało stresy związane (zwłaszcza u debiutantów) z wygłaszaniem odczytów.

Wydaje się, że takie spotkania pozwalają nie tylko zaprezentować i przedyskutować własne rezultaty, dowiedzieć się, co udało się zrobić innym, ale także inspirują i dają nowe siły do dalszych zmagani z systemami logicznymi, różnaitościami, bądź uogólnianiem dowodów. Mamy w związku z tym nadzieję, że naszą konferencję i wszystkie związane z nią tradycje uda się kontynuować.

dr Joanna Grygiel
dr Teresa Biegańska

* * *

Kolejną konferencję zawdzięczamy Instytutowi Muzyki. 7 marca zorganizowano seminarium z warsztatami „Dziecko – Szkoła – Muzyka” z udziałem pedagogów-artystów i teoretyków muzyki, pedagogów i psychologów z innych Instytutów, także z innych ośrodków. Referaty ilustrowane były muzyką. W dopołudniowym bloku referatowym zaprezentowali się:

- dr G. Mendecka – „Podmiotowość szkoły warunkiem twórczego działania nauczyciela i rozwoju ucznia”;
- dr A. Grajpel – „Integracyjna funkcja zajęć muzycznych i muzyczno-ruchowych w szkole”;
- dr G. Dąbrowska – „Promuzyczna funkcja rytmiki niektórych pieśni ludowych”;
- mgr L. Kamińska-Koj – „Obrzędy, zwyczaje, tradycje Częstochowy i okolic”;
- prof. dr hab. E. Kilińska – „Logorytmika w edukacji wczesnoszkolnej”;
- mgr B. Łankowska – „Rola nauczyciela przedmiotu «muzyka» w przygotowaniu uczniów liceów ogólnokształcących do Olimpiady Muzycznej”;
- prof. J. Grądzman (fortepian), mgr J. Makosz – Świat oglądany oczami dziecka. Nowy klucz romantyków do tradycyjnych zagadnień losu na przykładzie «Scen dziecięcych» R. Schumanna;
- dr M. Renat – „Utwory dla dzieci w twórczości K. Szymanowskiego i W. Lutosławskiego”;
- mgr A. Schmidt – „Aspekt twórczy w jazzie”;
- doc. G. Szendzielorz-Jungiewicz (fortepian) – C. Corea – „Children’s songs”.

W popołudniowych warsztatach zaprezentowano:

- prof. dr hab. E. Kilińska – „Ćwiczenia logorytmiczne w praktyce szkolnej”;
- dr G. Dąbrowska – „Od berka do oberka czyli dziecięce zabawy ze śpiewem w polskiej tradycji ludowej”;
- adj. T. Lach – „Muzykowanie w zespołach instrumentalnych. Improwizacja na temat polskich pieśni ludowych”;
- mgr B. Wachała – „Słowo, ruch i muzyka jako podstawa interpretacji aktorskiej”.

Na wieczornym koncercie zaprezentował się Zespół Pieśni i Tańca „Częstochowa” w pięciu tańcach, zaś Marek Nosal wykonał na gitarze trzy utwory.

Jakie jeszcze konferencje zamierzają zorganizować poszczególne jednostki naszej Uczelni? Skorzystaliśmy z danych, jakie zebrał Dział Nauki i przekazał do Ośrodka Przetwarzania Informacji.

Fot. A. Pietrzyk

- „X Seminarium Naukowe Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii”, Instytut Fizyki, 31.05.–3.06.2001;
- „VII-th International Seminar on Physics and Chemistry of Solids”, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, 10–14.06.2001;
- VII Sympozjum Fotografii „Czas i przestrzeń (w) fotografii”, Instytut Plastyki, 27–29.09.2001;
- „Etyka i odpowiedzialność”, Instytut Filologii Obcych, 5–6.11.2001;
- „Nowe strategie i techniki doskonalące procesy w dydaktyce języków obcych”, Instytut Filologii Obcych, 10.12.2001;
- „Stosunki międzykulturowe w zmieniającej się Europie”, Instytut Filozoficzno-Historyczny, termin do ustalenia.

KARNAWAŁOWE PĄCZKI

BYŁ RAZ BAL...

Właściwie balu zorganizowanego przez Fundację na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego nie należy wspominać w kategoriach „był raz bal...”, bowiem odbył się już po raz szósty. Jednakże ten, 24 lutego 2001 r., różnił się od poprzednich, gdyż tym razem przygotowała go wyłącznie Fundacja. Wcześniejsze współorganizowała Caritas przy Katolickiej Rozgłośni Radiowej „Fiat”. Mieliśmy w nim swój udział i swoich przedstawicieli. Na przekazaną krótko przed balem (zbyt krótko, by mogli zareagować wszyscy chętni) propozycję Przewodniczącego Fundacji Szymona Giżyńskiego podarowania obrazów naszych artystów na aukcję w trakcie balu, z której dochód zasiliby konto Fundacji, zareagowali nasi plastycy, co nieco utyskując. Nie dlatego, że prowokuje się Ich do przeznaczenia prac na wspólny cel, a dlatego, że krótki termin nie pozwolił Im się włączyć w akcję na skalę Ich zaangażowania i możliwości zadeklarowania poparcia dla idei. Kilka dni to mało, by rozpropagować akcję wśród pracowników Instytutu Plastyki i przygotować oprawione prace. Zwykle nie magazynuje się ich, chyba że przygotowuje się je na prezentacje przy przewodach kwalifikacyjnych, czy wystawy. Rozżalonym artystom, którzy nie zaistnieli w tegorocznej

Fot. ze zbiorów U. Giżyńskiej

czwartej godziny niedzieli, a przecież i inne atrakcje przygotowali organizatorzy. Ot, na przykład, loteria pączkowa. Pączki z cukierni Jana Hadriana, które były udziałem w imprezie właściciela cukierni „Pszczółka

aukcji, Pan Szymon Giżyński przyrzekł, że ponowi inicjatywę i w trakcie kolejnego karnawałowego balu znajdzie się ten punkt programu. Nasi artyści plastycy mają więc dużo czasu, by wykazać gestem przekazania prac poparcie dla inicjatywy powstania Uniwersytetu Częstochowskiego. Zresztą echa lutowego balu karnawałowego będziemy słyszeć wkrótce na zapowiadanej dodatkowej aukcji, bowiem nie wszystkie przekazane prace zostały zaprezentowane sobotnio-niedzielnej nocy. Druga tura aukcji odbywała się już ok.

Maja”, a które trzeba było zakupić za symboliczne 10 zł, miały intrygujące nadzienie. Oczywiście nie wszystkie, co podnosiło atrakcyjność loterii, miały nie słodki, ale złoty wkład.

Po podliczeniu kosztów dochód z balu wyniósł 11 100 zł. Zebrane pieniądze zostały przekazane na rzecz Fundacji, o czym doniosła *Gazeta Częstochowska* nr 9 (490). Na jej łamach ukazała się notka o balu na stronie tytułowej, zachęcająca do przeczytania i obejrzenia strony 13, która prawie w całości poświęcona została relacji z imprezy. Mogliśmy tam przeczytać nazwiska artystów, którzy przekazali swoje prace i podziękowanie dla Nich, a także obejrzeć zdjęcia jednej z par naszych „reprezentantów”. Dwa zaproszenia, które Przewodniczący Fundacji przekazał na ręce JM Rektora prof. dra hab. Ryszarda Szweda, powędrowały – zgodnie z wolą Rektora – do rąk ludzi, którzy tym gestem powinni być uhonorowani. Na balu obecny był, jako oficjalny reprezentant Uczelni, prof. Jerzy Filip Sztuka, Prodziekan Wydziału Wychowania Artystycznego, artysta plastyk z Instytutu Plastyki, który to Instytut przekazał 22 prace na aukcję (nota bene od pracy prof. J.F. Sztuki zaczęto licytację) oraz prof. dr hab. Tadeusz Srogosz, Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego, Wydziału, który pozyskując prawa doktoryzowania w dyscyplinie historii zrobił znaczący formalnie krok w drodze do Uniwersytetu. Nieoficjalnie wiemy, że wśród gości było jeszcze troje innych pracowników Wyższej Szkoły Pedagogicznej, ale nie mamy tytułu do ujawniania Ich nazwisk.

Przedstawmy ze swej strony – w kolejności alfabetycznej – nazwiska artystów, których prace przekazano na aukcję (w nawiasach odnotowaliśmy liczbę prac): prof. Grzegorz Banaszkiewicz (4), adj. Andrzej Desperak (2), adj. Włodzimierz Kulej (1), mgr Edmund Muc (1), prof. Ryszard Osadczy (2), adj. Marian Panek (1), mgr Dariusz Pleśniak (1), adj. Magda Snarska (1), prof. Jerzy F. Sztuka (1), adj. Krystyna Szwałkowska (5), adj. Jolanta Winiszewska (1). Przekazano też dwie prace absolwentów kierunku Wychowanie plastyczne. Do aukcji – jak wynika z relacji *Gazety Częstochowskiej* – dołożył swój artystyczny wkład p. Czesław Tarczyński, dyrektor Miejskiej Galerii Sztuki, który w lutym, wraz z córką Anną, naszą absolwentką, prezentował mieszkańcom miasta rodzinne artystyczne dokonania.

Dodajmy, że część prac, dostarczona pośpiesznie, nie była oprawiona. W uczelnianej kasie znalazły się środki na oprawienie prac w profesjonalnym studio, a w gronie pracowników WSP – łańcuch ludzi, którzy zaangażowali się w zadanie i, mimo obaw, w terminie dostarczono organizatorom pięknie oprawione prace. Wielkie dzięki dla Wszystkich, którzy wnieśli swoją cegiełkę do przyszłego gmachu Uniwersytetu Częstochowskiego: i Organizatorom, i Sponsorom, i Tym bezimiennym, którzy cokolwiek dla tej sprawy zrobili.

***

Pączki były też serwowane na balu 3 lutego w Hotelu „PATRIA”, zorganizowanym przez Regionalny Komitet Olimpijski i Redakcję „Życia Częstochowy”, na którym też mieliśmy przedstawiciela Uczelni i to w niebagatelnej roli. Laureatem plebiscytu „Życia Częstochowy” – a bal był jego podsumowaniem – został mgr Wiesław Pięta, uhonorowany – tytułem „Trenera roku 2000”. Tytuł ten przyznano Mu jako podsumowanie 25 lat pracy trenerskiej i działalności zawodniczej.

LATA CHUDE – TŁUSTY CZWARTEK

Nie ma co ukrywać, że dla naszych pracowników czas emerytury to raczej „chude lata”. Rokrocznie Rektor spotyka się z seniorami, by podtrzymać więzi z ludźmi, którzy onegdaj pracując w Wyższej Szkole Pedagogicznej postawili swoją cegiełkę w budowaniu naszego „jutra”. W tym roku na dzień spotkania z seniorami, członkami Związku Nauczycielstwa Polskiego, wybrano 22.02.2001. Był to dzień tradycyjnie obchodzony jako „tłusty czwartek”. Zaproszono 36-ciu związkowych emerytów, jednak dziesięciu z nich nie skorzystało z okazji spotkania się JM Rektorem prof. drem hab. Ryszardem Szwedem, Prezes RZ ZNP dr Haliną Frej i Jej Zastępcą adj. Tadeuszem Lachem, koleżankami i kolegami z dawnych lat. Pogoda nie za-

chęcała do opuszczenia ciepłych domów. Przy kawie, herbacie i pączku, wspominając dawne czasy pracy w Uczelni, spędzono w galerii „Japko” blisko trzy godziny, a na pożegnanie związkowi emeryci otrzymali upominek w formie bonu towarowego do supermarketu „Real” o wartości 40 zł. Nie jest to wiele, ale w trudnych czasach emeryckiej egzystencji, to miły dodatek do wspomnień z tłustoczwartkowego spotkania.

Fot. W. Nabitczyk

SZCZEGÓLNE OKAZJE

21 lutego był dniem miłych spotkań, podkreślających szczególne okoliczności zaistnienia w napiętym kalendarzu JM Rektora. W godzinach przedpołudniowych JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed, w asyście Dyrektora Administracyjnego mgra Aleksandra Gogulskiego i Kwestor Uczelni Krystyny Olesińskiej gratu-

Fot. A. Pietrzyk

lował grupce pracownic administracji oceny Ich pracy, co znalazło odbicie w wynikach kontroli, jaka miała miejsce w końcu ubiegłego roku. Niezależnie od ciepłych słów uznania, które z pewnością zapadły Im głęboko w sercach, pamiątką z tego spotkania były listy gratulacyjne, uściski dłoni (i nie tylko – bardziej spontaniczne uściski nastąpiły po podziękowaniu złożonym w imieniu nagrodzonych przez Kierownika Działu Płac mgr Annę Łągiewkę), a także gratyfikacje finansowe (te być może nie będą długo przechowywane z należną pamiętkom pieczoło-

witością), które mile są widziane jako dodatek do sumiennej pracy. A że Panie skrupulatnie wywiązują się ze swych obowiązków, śledzą aktualne przepisy finansowe, Urząd Kontroli Skarbowej w Katowicach – Ośrodek Zamiejscowy w Częstochowie podczas kontroli nie wykazał jakichkolwiek nieprawidłowości w sprawach dotyczących:

- podatku od towarów i usług;
- podatku dochodowego od osób fizycznych;
- rozliczenia z ZUS z tytułu składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Za rzetelność i prawidłowość deklarowanych podstaw obliczania i wypłacania podatków i innych należności budżetu państwa nagrody Rektora ze środków uczelnianego funduszu nagród otrzymały Panie:

- Krystyna Ciekot – Dział Płac;
- Renata Jodłowska – Dział Spraw Pracowniczych;
- mgr Anna Łągiewka – Dział Płac;
- Anna Mrowiec – Dział Księgowości;
- mgr Barbara Pilis – Dział Płac;
- mgr Barbara Wojnowska – Dział Płac;
- Eleonora Żórańska – Dział Płac.

Fot. A. Pietrzyk

***

W godzinach popołudniowych 21 lutego JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed spotkał się w sali Senatu z Prorektorami, Radą Wydziału Filologiczno-Historycznego, wszystkimi pracownikami Instytutu Filozoficzno-Historycznego i zaproszonymi gośćmi, wśród nich z Dziekanami innych wydziałów, którzy etap pozyskiwania praw doktoryzowania mają jeszcze przed sobą. Rektor podkreślił znaczenie tego osiągnięcia Wydziału dla perspektyw całej Uczelni. Uznał je za największe osiągnięcie w okresie Jego kadencji rektorskiej. Wielu jednak wierzy, że jeszcze w okresie kadencji obecnych władz rektorskich zapadną pozytywne decyzje w sprawie utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego. Głos zabierali również „główni bohaterowie” – prof. dr hab. Tadeusz Srogosz Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego i dr Marceł Antoniewicz Dyrektor Instytutu Filozoficzno-Historycznego. Przy burzliwych oklaskach odebrali na tym spotkaniu listy gratulacyjne od Rektora. Wyczuwało się przyjazną atmosferę i powszechną radość z tego dokonania. W swoim krótkim wystąpieniu Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Janusz Berdowski nie tylko gratulował wszystkim, którzy przyczynili się do podniesienia statusu Uczelni, ale uświadomił trudną sytuację małych ośrodków akademickich na drodze przebijania się w krąg uczelni o pełnych

Fot. A. Pietrzyk

prawach akademickich, do czego nie wystarcza dopełnienie kryteriów Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Formalnie Wydział Filozoficzno-Historyczny spełnia kryteria do pozyskania praw nadawania stopnia doktora habilitowanego, a mimo to na pozytywną decyzję w sprawie uprawnień do doktoryzowania musiał długo czekać. Tą drogę muszą teraz cierpliwie przejść inne wydziały, które też spełniają określone kryteria. Miłym akcentem kończącym wypowiedź Prorektora ds. Nauki

był list, zawierający nie tylko gratulacje, ale i decyzje, na mocy której Instytut Filozoficzno-Historyczny otrzymał 20.000 zł na działalność statutową ze środków pozostających w gestii Władz Uczelni.

Rozgrzani ciepłą atmosferą spotkania zebrani przeszli do pomieszczeń stołówek, by przy bankietowym stole wnieść toast. Oby szybko miały miejsce kolejne spotkania z takiej okazji!

PRZED REKRUTACJĄ

Kto uważnie śledzi prasę, zdołał zauważyć, że ostatnio problematyka dotycząca spraw środowiska akademickiego jest tematem popularnym. Wachlarz poruszanych spraw jest równie ogromny, jak bogate w problemy jest życie tej społeczności. Poświadczą to wybrane z ostatnich gazet tytuły artykułów i krótkie odniesienia do nich. Może informacje zachęca do lektury pełnych tekstów.

Polityka 14 października 2000 r.: **MAGISTER NA KREDYT**. Student szuka poręczycieli. „Rozpoczął się trzeci z kolei rok akademicki, w którym studenci mogą ubiegać się o kredyty na naukę.”

Życie 18 października 2000 r.: **PROFESOROWIE SĄ POTRZEBNI**. Głos w dyskusji o potrzebie zniesienia niektórych stopni naukowych. „Na zniesieniu habilitacji i tytułów profesorskich nic byśmy nie zyskali, ale wiele moglibyśmy stracić. Kariera akademicka młodych naukowców nie stałaby się dzięki temu łatwiejsza ani szybsza. Nie poprawiłaby się też sytuacja polskiej nauki. Zniknęłoby natomiast swego rodzaju «zaświadczenie» o kompetencjach i dorobku naukowym.”

Rzeczpospolita 5 lutego 2001 r.: **STUDENCI SKARŻĄ UCZELNIĘ**. Doniesienie na Szkołę Biznesu w prokuraturze. „Działanie na szkodę studiujących, oszustwo i ukrywanie dokumentów zarzuca władzom niepublicznej Profesjonalnej Szkoły Biznesu – Szkole Wyższej w Krakowie grupa byłych studentów. Złożyli oni doniesienie do krakowskiej prokuratury.”

Życie 6 lutego 2001 r.: **UCZELNIE NA INDEKSIE**. – Nie jest dobrze, ale lepiej – uważa Ministerstwo Edukacji. – Jest źle, będzie gorzej – twierdzą rektorzy. „Zła wiadomość dla maturzystów: w tym roku może na nich czekać znacznie mniej indeksów niż w ostatnich latach. Co prawda – jak podkreśla MEN – wydatki państwa na szkolnictwo wyższe rosną, ale radości tej nie podzielają rektorzy. Twierdzą, że zabraknie na podstawowe zadania uczelni”.

Życie 7 lutego 2001 r.: **UCZELNIE CHCĄ PIENIĘDZY I USTAWY**. Szkoły odzyskają dotację, jaką w 2000 r. obcięło im Ministerstwo Edukacji. „Brak pieniędzy i nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, co może grozić obniżeniem poziomu kształcenia – to, zdaniem rektorów, główne problemy uczelni. Rektorzy grożą, że jeśli sytuacja finansowa się nie poprawi, oflagują szkoły, zorganizują strajki albo ograniczą liczbę miejsc na studiach bezpłatnych”.

Rzeczpospolita 8 lutego 2001 r.: **POWSTANĄ NOWE UCZELNIE**. Studia. 180 mln złotych na płace. „Minister edukacji Edmund Wittbrodt zamierza przeznaczyć 180 mln złotych z rezerwy celowej dla szkolnictwa wyższego na nowy system płac, który może być wprowadzony od nowego roku akademickiego. Docelowo w 2003 roku płaca asystenta ma być równa średniej krajowej, a płaca profesora 2,7 razy wyższa od płacy asystenta.

Gazeta Wyborcza 28 lutego 2001 r.: **AKREDYTACJA I PIENIĄDZE**. Zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym. „W sejmie są już dwa projekty tej ustawy – SLD oraz „Solidarności”. Jednak większość posłów, rektorzy oraz związki zawodowe nie mają wątpliwości, że w tej kadencji parlament już nie zdąży przyjąć żadnego z nich. [...] W nowelizacji, którą przygotował MEN, jest też nowy system płac dla Uczelni. Ministerstwo przewiduje, że wystartowałby jeszcze w tym roku, a zakończył w 2003.”

Rzeczpospolita 6 marca 2001 r.: **FALSTART DREXEL UNIVERITY**. Rekrutacja do nieistniejącej filii. „Ogłoszenia prasowe zachęcają do studiowania w pierwszym amerykańskim uniwersytecie w Polsce – filii filadelfijskiego Drexel University. Tymczasem uczelnia ta nie uzyskała jeszcze zgody ministerstwa edukacji na działalność w Polsce. Z prawnego punktu widzenia filia więc nie istnieje”.

Gazeta Wyborcza 6 marca 2001 r.: **BEZ SKARGI NA REKTORA**. Uczelnie prywatne. „Decyzje rektora prywatnej wyższej uczelni o dyscyplinarnym wydaleniu ze studiów nie można zaskarżyć do Naczelnego Sądu Administracyjnego – uchwalił wczoraj poszerzony skład siedmiu sędziów NSA, rozpatrując sprawę studenta z Nowego Sącza.

Rzeczpospolita 8 marca 2001 r.: DUŻE UCZELNIE SĄ OSTROŻNE. Studia. Matura zamiast egzaminu wstępnego z wyjątkami. „Największe polskie uczelnie – Uniwersytet Warszawski i Politechnika Warszawska zdecydowały, że na większości kierunków studiów wyniki matury zastąpią egzaminy wstępne nie od 2002, a od 2003 roku. Również akademie medyczne (poza śląską i warszawską) chcą jeszcze przez rok utrzymać dotychczasowe zasady rekrutacji”.

Rzeczpospolita 20 lutego 2001 r.: NIE TYLKO DLA NAUCZYCIELI. Nowe kierunki studiów w uczelniach pedagogicznych. „Wyższe szkoły pedagogiczne rozszerzają swoją ofertę, chcą kształcić nie tylko nauczycieli.” [O ofercie rekrutacyjnej polskich uniwersytetów ta sama gazeta donosiła 23 stycznia: UNIWERSYTECKIE NOWOŚCI. Studia. Przymiarki do rekrutacji].

Tą zapowiedzią nie przypadkowo, zaburzając chronologiczny układ, kończymy przegląd prasy. Chcemy zaprezentować jego wstęp, głównie dlatego, iż w gronie omawianych – w aspekcie prognoz rekrutacyjnych – uczelni pedagogicznych, znaleźliśmy się i my. Po zapowiedzi treści artykułu słowami „Wyższe szkoły pedagogiczne rozszerzają swoją ofertę, chcą kształcić nie tylko nauczycieli.”, następuje komentarz: „Dlatego uczelnie nie obawiają się mniejszej liczby kandydatów, mimo iż wiadomo, że nowych miejsc pracy dla nauczycieli w najbliższym czasie nie należy się spodziewać. Niektóre nastawiły się na przygotowanie nowych specjalności, odpowiadających potrzebom zreformowanej szkoły”. Dalej red. A.P. [zbieżność inicjałów z red. „Res Academicae” przypadkowa] omawia oferty tegorocznej rekrutacji dziewięciu szkół pedagogicznych. Co pisze o nas?: „Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie nie ma jeszcze ustalonych limitów przyjęć. W tej uczelni oprócz kierunków nauczycielskich można studiować m.in. administrację (w ubiegłym roku było dwunastu kandydatów na jedno miejsce), zarządzanie i marketing oraz filologię angielską ze specjalnością język biznesu”. A jaka jest tegoroczna oferta Wyższej Szkoły Pedagogicznej zaprezentowano w dniach 27 lutego – 1 marca 2001 r., kiedy to Wyższa Szkoła Pedagogiczna po raz trzeci uczestniczyła w targach edukacyjnych „Edukacja 2001 – III Ogólnopolskie Prezentacje”. Imprezę zorganizowali Uniwersytet Śląski oraz Fundacja na Rzecz Rozwoju Samorządności wśród Młodzieży „Viribus Units”. Patronat nad nią objęli: Minister Edukacji Narodowej, Wojewoda Śląski, Prezydent Miasta Katowice, Kurator Oświaty i Wychowania w Katowicach, Rektor Uniwersytetu Śląskiego, patronat medialny wzięł na siebie miesięcznik „Cogito”. W prezentacjach uczestniczyło 45 wystawców, wśród nich nasza Uczelnia, którą reprezentowały Panie z Działu Nauczania i Spraw Studenckich (każdego dnia inny duet). Miały dla zwiedzających nie tylko uśmiech i wyczerpujące odpowiedzi na pytania, ale i barwne plakaty oraz ulotki z ofertą kształcenia w częstochowskiej placówce. Przedstawmy ją i my.

Fot. M. Krotla

Uparty

Choć nauka nie idzie mu do głowy,
Wciąż rozpoczyna fakultet nowy.

Szara eminencja

Mocne ma plecy, choć głowę nietęgą.
A wszyscy wokół wiedzą, że jest potęgą.

Zbigniew Grządzielski

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA W CZĘSTOCHOWIE

w roku akademickim 2001/2002
prowadzi rekrutację na I rok studiów
na następujące kierunki:

- Administracja
- Chemia
- Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
- Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
- Filologia
  - specjalność: język angielski sp. język biznesu
  - specjalność: filologia germańska
- Filologia polska
- Fizyka
- Historia
- Informatyka
- Matematyka
- Ochrona środowiska
- Pedagogika
- Wychowanie techniczne
- Zarządzanie i marketing

Informacji na temat rekrutacji udzielają:

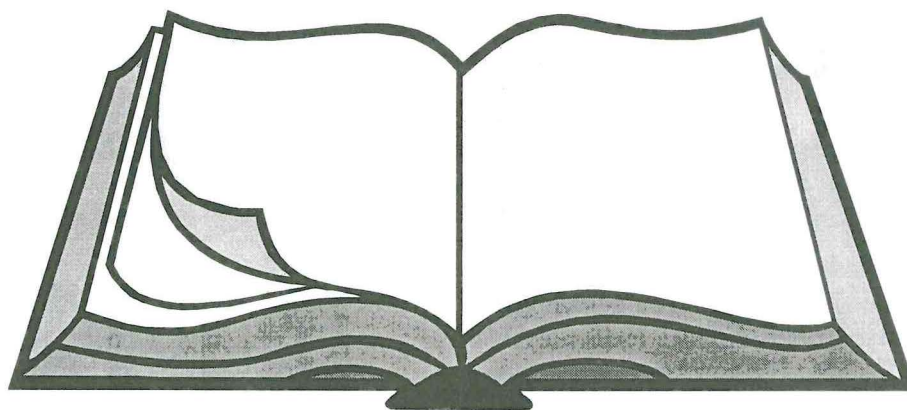
INSTYTUTY, DZIEKANATY, DZIAŁ NAUCZANIA I SPRAW STUDENCKICH
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8 tel. 368-07-75

Od kandydatów na I rok studiów wymagane są następujące dokumenty:

1. Wypełniony – według ustalonego wzoru – formularz zawierający podanie;
2. Świadectwo dojrzałości w oryginale;
3. Orzeczenie lekarskie, stwierdzające brak przeciwwskazań do podjęcia studiów;
4. Cztery fotografie o wymiarze 37x52 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle;
5. Dowód opłaty manipulacyjnej, wnoszonej przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na studia w roku akademickim 2001/2002 na konto:

WSP w Częstochowie
Bank Śląski w Katowicach II O/Cz-wa
nr r-ku: 10501142-0501623581.

6. Ponadto kandydaci na studia zaoczne nauczycielskie, którzy są czynni zawodowo składają zaświadczenie o pracy zawodowej w placówkach dydaktyczno-wychowawczych.
7. Kandydaci na studia zaoczne nauczycielskie 4-letnie magisterskie składają: oryginał dyplomu ukończenia SN.

Wszystkie dokumenty należy składać w instytutach lub dziekanatach danego wydziału:
na studia dzienne do 18.06.2001 r.
na studia zaoczne do 19.07.2001 r.

Terminy egzaminów wstępnych

na studia dzienne: 25.06.2001 r. – 11.07.2001 r.

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY

al. Armii Krajowej 36a, tel. 361-14-25

1. Administracja – 3-letnie wyższe zawodowe

studia dzienne: egzamin pisemny – test obejmujący zagadnienia z historii Polski i Powszechnej od XVIII wieku ze szczególnym uwzględnieniem historii ustroju państw obcych oraz ustroju politycznego RP.

Rozmowa kwalifikacyjna (na ocenę)

studia zaoczne: przyjęcie na podstawie złożonych dokumentów

2. Filologia polska – 5-letnie magisterskie

studia dzienne: egzamin ustny: literatura i gramatyka

konkurs świadectw – ocena końcowa ze świadectwa dojrzałości z przedmiotu: język polski

studia zaoczne: konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości przedmioty: język polski, historia, język obcy

3. Filologia – 3-letnie wyższe zawodowe

specjalność: filologia germańska

studia dzienne:

egzamin pisemny: test leksykalno-gramatyczny z języka niemieckiego;
egzamin ustny: język niemiecki

studia zaoczne: konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości przedmioty: język niemiecki, język polski, historia

specj.: język angielski (specjal. język biznesu)

studia dzienne: egzamin pisemny: test leksykalno-gramatyczny z języka angielskiego; egzamin ustny: język angielski

studia zaoczne: konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości przedmioty: język angielski, język polski, historia;

4. Historia – 5-letnie magisterskie

studia dzienne: konkurs świadectw – przedmioty: język polski, historia;

studia zaoczne: konkurs świadectw – przedmioty: język polski, historia;

5. Zarządzanie i marketing – 3-letnie wyższe zawodowe

studia dzienne: konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości przedmioty: język obcy, język polski, historia;

studia zaoczne: przyjęcie na podstawie złożonych dokumentów.

WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY

ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-18-54, 368-09-56

1. Pedagogika – 5-letnie magisterskie

studia dzienne: egzamin pisemny: test wiadomości z zakresu szkoły średniej: język polski, historia lub język polski, biologia,

Pedagogika – specjalności:

- pedagogika opiekuńczo-resocjalizacyjna,
- pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna,
- nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne (dodatkowo sprawdzian w zakresie poprawności wymowy i uzdolnień muzycznych),
- pedagogika z wychowaniem fizycznym (dodatkowo badania lekarskie, sprawdzian w zakresie: gimnastyka, pływanie, lekkoatletyka, gry zespołowe),
- poradnictwo zawodowe,
- praca socjalna.

Pedagogika – 5-letnie magisterskie

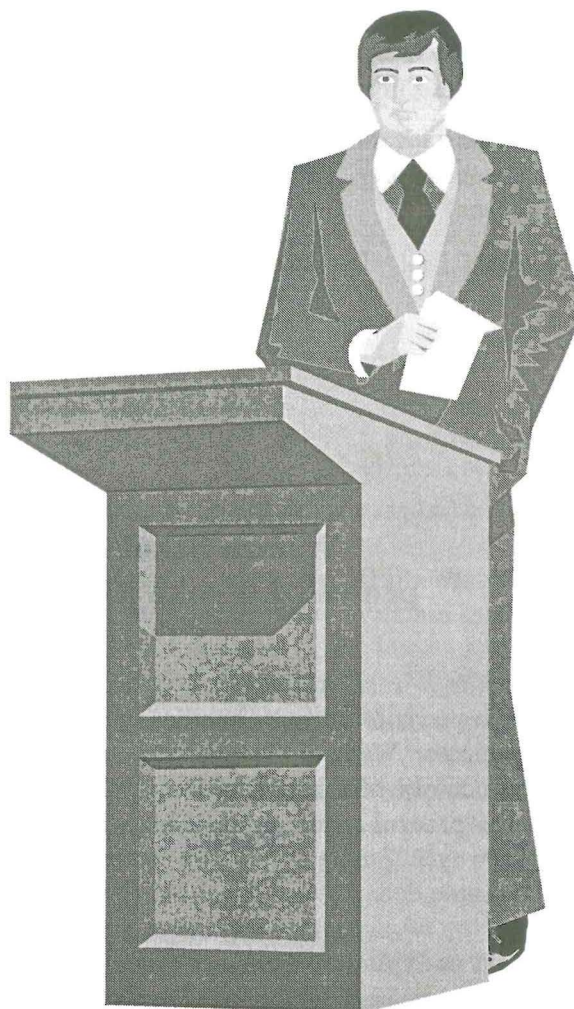
studia zaoczne: konkurs świadectw dojrzałości – przedmioty: język polski, historia, język obcy

Pedagogika – specjalności:

- pedagogika opiekuńczo-resocjalizacyjna
- pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna
- poradnictwo zawodowe
- praca socjalna
- nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne (dodatkowo sprawdzian w zakresie poprawności wymowy i uzdolnień muzycznych)

Pedagogika – specjalność:

nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne – 4-letnie magisterskie
konkurs świadectw dojrzałości – przedmioty: język polski, historia, język obcy i ocena z dyplomu SN

WYDZIAŁ WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO

ul. Jasnogórska 62 tel. 365-68-16

1. Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej – 5-letnie magisterskie

studia dzienne:

- egzamin praktyczny: egzamin predyspozycji słuchowych i manualnych,
- rozmowa kwalifikacyjna: zademonstrowanie dowolnego zróżnicowanego programu na fortepian (maks. 10 min.)

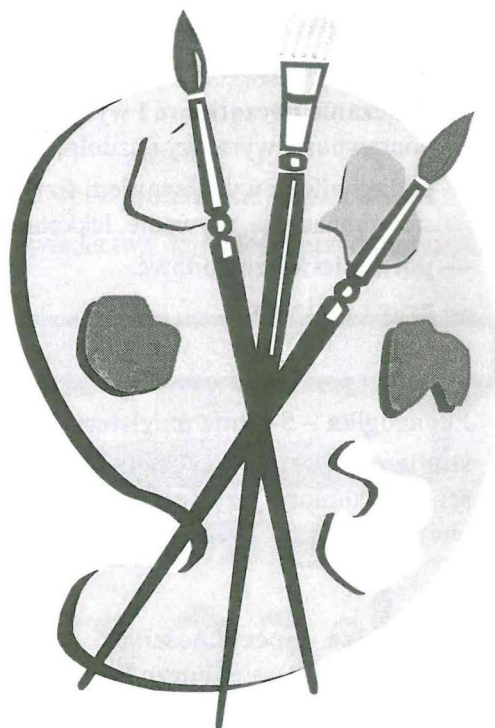
studia zaoczne: konkurs dokumentacji osiągnięć kandydata połączony z rozmową kwalifikacyjną

2. Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych – 5-letnie magisterskie

studia dzienne:

- egzamin praktyczny: sprawdzian uzdolnień w zakresie: rysunku, malarstwa lub rzeźby
- rozmowa kwalifikacyjna w zakresie wiadomości z historii kultury i sztuki

studia zaoczne: rozmowa kwalifikacyjna i osobista prezentacja prac plastycznych (ocena)

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie prowadzi w roku akademickim 2001/2002 rekrutację na STUDIA PODYPLOMOWE

1. Studia podyplomowe z chemii

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Chemii i Ochrony Środowiska Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-51-54.

Studia przeznaczone są dla absolwentów magisterskich studiów chemicznych lub kierunków pokrewnych. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskanie dodatkowych kwalifikacji z zakresu nauczania chemii.

2. Studia podyplomowe chemia środowiska

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Chemii i Ochrony Środowiska Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-51-54.

Studia przeznaczone dla absolwentów magisterskich studiów chemicznych i biologicznych lub kierunków zbliżonych. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

3. Studia podyplomowe w zakresie filologii polskiej

Organizator: Wyższa Szkoła Pedagogiczna

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.

Studia przeznaczone dla absolwentów studiów licencjackich lub magisterskich kierunek: filologia polska. Studia trwają trzy semestry.

Podniesienie poziomu i uzupełnienie kwalifikacji (przygotowanie do pracy w szkole średniej).

4. Studia podyplomowe z fizyki

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Fizyki

Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-28.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich kierunku fizyka i kierunków pokrewnych. Studia trwają trzy semestry.

Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych.

5. Studia podyplomowe z fizyki z informatyką

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Fizyki

Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-28.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich kierunku fizyka i kierunków pokrewnych. Studia trwają trzy semestry.

Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych z fizyki i uzyskanie dodatkowych kwalifikacji w zakresie informatyki.

6. Studia podyplomowe z fizyki medycyny

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Fizyki

Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-28.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich kierunku fizyka i kierunków pokrewnych. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

7. Studia podyplomowe z zakresu logopedii (logopeda oświatowy)

Organizator: Wyższa Szkoła Pedagogiczna

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich kierunku: filologii polskiej lub innych studiów humanistycznych.

Studia trwają: I) dla osób, które ukończyły studia filologiczne – 3 semestry, II) dla absolwentów innych kierunków humanistycznych – 4 semestry. Zajęcia są prowadzone w systemie kształcenia wieczorowego i zaocznego.

Do wymaganych dokumentów należy dołączyć dodatkowo zaświadczenia lekarskie – wynik badania słuchu fizycznego (badanie przeprowadzone przez laryngologa) oraz opis zgryzu (badanie wykonane przez ortodontę lub stomatologa).

Postępowanie kwalifikacyjne obejmujące sprawdzian wymowy (przesłuchanie). Uzyskanie dodatkowych kwalifikacji.

8. Studia podyplomowe z matematyki

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Matematyki i Informatyki

Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-69.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich lub licencjackich kierunku matematyka i kierunków pokrewnych – czynnych nauczycieli. Studia trwają trzy semestry.

Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych i uzyskanie uprawnień do nauczania matematyki.

9. Studia podyplomowe w zakresie nauczania początkowego

Organizator: Wydział Pedagogiczny, Zakład Wczesnej Edukacji Dziecka
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 361-49-13.

Studia przeznaczone dla absolwentów studiów licencjackich lub magisterskich kierunku: pedagogika innej specjalności niż nauczanie początkowe. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

10. Studia podyplomowe nauczania w systemie blokowym w zakresie języka polskiego, historii z elementami woś-u i kultury

Organizator: Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich lub licencjackich kierunku: filologii polskiej lub historii. Studia trwają 3 semestry. Zajęcia prowadzone są w systemie kształcenia wieczorowego i zaocznego. Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – przygotowanie do pracy w zreformowanej szkole.

11. Studia podyplomowe nauczanie blokowe przedmiotu przyroda w klasach IV-VI.

Organizator: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Instytut Fizyki
Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-28.

Studia przeznaczone są dla czynnych zawodowo nauczycieli absolwentów studiów magisterskich lub licencjackich kierunku: fizyka, chemia, biologia i geografia. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – przygotowanie do pracy w zreformowanej szkole nauczania nowego przedmiotu – przyrody.

12. Studia podyplomowe z zakresu pedagogiki specjalnej – oligofrenopedagogiki

Organizator: Wydział Pedagogiczny, Instytut Pedagogiki Społecznej
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-15-01.

Studia przeznaczone są dla magistrów pedagogiki, nauczycieli szkół i placówek oświatowych, oświatowo-wychowawczych (specjalnych), nauczycieli szkół i placówek integracyjnych i opieki społecznej. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskanie kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

13. Podyplomowe studium poradnictwa zawodowego

Organizator: Wydział Pedagogiczny, Instytut Pedagogiki i Psychologii
Częstochowa, ul. Jasnogórska 64, tel. 368-14-18.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów humanistycznych z zakresu pedagogiki, psychologii lub socjologii. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

14. Studia podyplomowe terapii patologii zachowań

Organizator: Wydział Pedagogiczny, Instytut Pedagogiki i Psychologii
Częstochowa, ul. Jasnogórska 64, tel. 368-14-18.

Studia przeznaczone są dla czynnych pedagogów, absolwentów studiów magisterskich, nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych, domów dziecka, pogotowia opiekuńczego oraz pedagogów szkolnych. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

15. Podyplomowe studium wychowania fizycznego

Organizator: Wydział Pedagogiczny, Zakład Kultury Fizycznej
Częstochowa, al. Armii Krajowej 13/15, tel. 365-59-83.

Studia przeznaczone są dla magistrów posiadających wykształcenie pedagogiczne. Studia trwają trzy semestry. Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

- 16. Studia podyplomowe wychowania przedszkolnego**
Organizator: Wydział Pedagogiczny, Zakład Wczesnej Edukacji Dziecka
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-73 wew. 240.
Studia przeznaczone dla absolwentów studiów licencjackich lub magisterskich kierunek pedagogika.
Studia trwają trzy semestry.
Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – kwalifikacje uprawniające do pracy w przedszkolu.
- 17. Studia podyplomowe zarządzania placówką oświatową w nowej strukturze systemu edukacji**
Organizator: Instytut Zarządzania i Marketingu
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-18-51.
Studia przeznaczone są dla czynnych zawodowo nauczycieli absolwentów studiów magisterskich i licencjackich. Studia trwają trzy semestry.
Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – przygotowanie uczestników do nowoczesnego zarządzania oświatą z uwzględnieniem reformy edukacji.
- 18. Studia podyplomowe zarządzania dla oświatowej kadry kierowniczej**
Organizator: Instytut Zarządzania i Marketingu
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-18-51.
Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich. Studia trwają dwa semestry.
Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – przygotowanie uczestników do nowoczesnego zarządzania oświatą z uwzględnieniem reformy edukacji.
- 19. Studia podyplomowe w zakresie konstruowania, realizacji i ewaluacji programów blokowych, przedmiotowych i ścieżek międzyprzedmiotowych**
Organizator: Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.
Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich studiów humanistycznych. Studia trwają dwa semestry.
Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – przygotowanie do pracy w zreformowanej szkole.
- 20. Studia podyplomowe wiedzy o społeczeństwie**
Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej
Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-15-01.
Studia przeznaczone są dla nauczycieli oraz studentów ostatnich lat studiów pragnących zdobyć dodatkową kwalifikację przedmiotową. Studia trwają trzy semestry.
Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność – uprawnienie do prowadzenia zajęć z następujących bloków przedmiotowych: Wychowanie do życia w rodzinie, Wychowanie patriotyczne i obywatelskie, Wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym, Edukacja regionalna.
- 21. Studia podyplomowe kształcenia tłumaczy, specjalizacja: tłumacz tekstów, specjalność: język angielski, język francuski, język niemiecki**
Organizator: Instytut Filologii Obcych
Częstochowa, ul. Armii Krajowej 13/15, tel. 365-64-26.
Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich z biegłą znajomością wybranego języka obcego: angielskiego, niemieckiego, francuskiego. Egzamin wstępny obejmuje tłumaczenie pisemne z języka obcego na polski i z polskiego na obcy oraz rozmowę kwalifikacyjną. Egzamin wstępny jest odpłatny. Studia trwają cztery semestry.
Uzyskane kwalifikacje – przygotowanie do zawodu tłumacza tekstów pisanych.

22. Studia podyplomowe z informatyki

Organizator: Instytut Matematyki i Informatyki

Częstochowa, ul. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-22-69.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich wszystkich typów Uczelni. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność.

23. Studia podyplomowe: przedsiębiorczość

Organizator: Instytut Zarządzania i Marketingu

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-18-51.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli, absolwentów studiów magisterskich. Studia trwają trzy semestry. Uzyskane kwalifikacje – przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć z przedmiotu „Przedsiębiorczość”.

24. Studia podyplomowe z zakresu dydaktyki języka polskiego i ścieżek edukacyjnych w gimnazjum

Organizator: Instytut Filologii Polskiej

Częstochowa, ul. Armii Krajowej 36a, tel. 361-39-21.

Studia przeznaczone są dla czynnych nauczycieli języka polskiego, absolwentów studiów licencjackich i magisterskich na kierunku filologia polska. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – uprawnienie do prowadzenia zajęć z języka polskiego w gimnazjum.

25. Studia podyplomowe: wczesnoszkolnej edukacji zintegrowanej

Organizator: Zakład Wczesnej Edukacji Dziecka

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 361-49-13.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli klas I – III, absolwentów studiów magisterskich i licencjackich oraz podyplomowych (nadających kwalifikacje do pracy w klasach początkowych) kierunku Pedagogika o specjalności nauczanie początkowe (wczesna edukacja dziecka, pedagogika wczesnoszkolna, edukacja elementarna itp.) Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – dodatkowa specjalność, kwalifikacje do pracy w zreformowanej szkole.

26. Studia podyplomowe: teoretyczne i praktyczne aspekty ekorozwoju

Organizator: Instytut Chemii i Ochrony Środowiska

Częstochowa, ul. Armii Krajowej 13/15, tel. 361-51-54.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów licencjackich i magisterskich. Studia trwają dwa semestry. Uzyskane kwalifikacje – uzupełnienie i poszerzenie wiedzy oraz kwalifikacji zawodowych, niezbędnych do efektywnego wdrażania Dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska; istnieje możliwość uzyskania certyfikatu Międzynarodowego Uniwersytetu Bałtyckiego (Uppsala, Szwecja).

27. Studia podyplomowe: kreowanie polityki oświatowej gminy, powiatu i województwa

Organizator: Instytut Zarządzania i Marketingu

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-18-51.

Studia przeznaczone są dla pracowników samorządu terytorialnego (absolwenci studiów licencjackich lub magisterskich). Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – podniesienie kwalifikacji pracowników odpowiedzialnych za edukację w organach samorządu terytorialnego.

28. Studia podyplomowe: sztuka

Organizator: Instytut Muzyki, Częstochowa, ul. Chłopickiego 3, tel. 361-27-00;

Instytut Plastyki, Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 14, tel. 365-66-26.

Studia przeznaczone są dla absolwentów kierunków muzycznych WSP, Akademii Muzycznej o kierunku pedagogicznym oraz Uniwersytetów – kierunek Wychowanie muzyczne; nauczycieli wychowania muzycznego szkół podstawowych, gimnazjum, liceum; czynnych nauczycieli wychowania plastycznego z przygotowaniem muzycznym (minimum świadectwo ukończenia ogniska muzycznego). Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – uprawnienia do prowadzenia przedmiotu „sztuka” w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz liceach ogólnokształcących, zgodnie z programem zreformowanej szkoły.

29. Studia podyplomowe: nauczyciel języka polskiego w klasie IV – VI szkoły podstawowej (studia kwalifikacyjne dla nauczycieli nauczania początkowego)

Organizator: WSP

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli nauczania początkowego oraz absolwentów studiów licencjackich i magisterskich na kierunku filologia polska. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – uprawnienia do prowadzenia zajęć z języka polskiego w klasach IV – VI szkoły podstawowej.

30. Studia podyplomowe nauczyciel dwuprzedmiotowy, realizator ścieżek międzyprzedmiotowych (studia kwalifikacyjne dla nauczycieli języka polskiego i historii)

Organizator: Wyższa Szkoła Pedagogiczna

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-07-75.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli języka polskiego i historii, absolwentów studiów licencjackich i magisterskich na kierunku filologia polska. Studia trwają dwa semestry.

Uzyskane kwalifikacje – uprawnienie do prowadzenia zajęć z języka polskiego i historii.

31. Studia podyplomowe nauczanie i wychowanie integracyjne z terapią pedagogiczną

Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-15-01.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli szkoły podstawowej i gimnazjum. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – przygotowanie nauczyciela do pracy w szkołach i klasach integracyjnych.

32. Studia podyplomowe: przygotowanie specjalistów do wdrażania reformy systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem

Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej

Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. 368-15-01.

Studia przeznaczone są dla nauczycieli szkoły podstawowej i gimnazjum, opiekunów i wychowawców oraz kierowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, pracowników socjalno-pedagogicznych. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – przygotowanie specjalistów do wdrażania reformy systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem.

33. Studia podyplomowe: wiedza filozoficzno-etyczna

Organizator: Instytut Filologiczno-Historyczny

Częstochowa, ul. Armii Krajowej 36a, tel. 361-41-14.

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów, nauczycieli szkoły gimnazjum i liceum z przygotowaniem humanistycznym. Studia trwają trzy semestry.

Uzyskane kwalifikacje – przygotowanie merytoryczne i metodologiczne nauczycieli do prowadzenia zajęć z filozofii i etyki.

33. Studia poddyplomowe: turystyka i rekreacja

Organizator: Zakład Kultury Fizycznej

Częstochowa, ul. Armii Krajowej 13/15, tel. 365-59-83.

Studia przeznaczone są dla absolwentów wszystkich typów szkół wyższych posiadających tytuł magistra, pracujących w jednostkach publicznych lub prywatnych związanych z turystyką i rekreacją lub pragnących poszerzyć swoje wykształcenie o specjalność turystyka i rekreacja. Studia trwają dwa semestry.

Czekamy na zdolnych i ambitnie zmotywowanych!

I jeszcze jedno zestawienie zaczerpnięte z prasy (Rzeczpospolita 23 stycznia 2001 r.): „W ubiegłym roku na dzienne studia w uczelniach państwowych przyjęto 160 tys. maturzystów, a w uczelniach niepaństwowych prawie 34 tys. Na studia zaoczne i wieczorowe odpowiednio: 133 tys. w państwowych i 99 tys. w niepaństwowych szkołach wyższych”. Za kilka miesięcy będziemy znać wyniki tegorocznej rekrutacji w polskich szkołach wyższych.

Czy te maluchy, które „od przedszkola” poznają akademickie atrybuty sięgną za ...naście lat po indeksy? Zobaczmy!

Fot. J. Starczyńska

Obludnik

Komitet na rzecz rodziny wspiera,
Ahoć własną rodzinę poniewiera.

Nie ta stopa

Ciągle miała wzrastać stopa życiowa,
Owszem stopa rośnie, ale kredytowa.

Zbigniew Grzędzielski

OD STAŁEGO KORESPONDENTA

**POLSKO-NIEMIECKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWO-KULTURALNE
GFPS**

<http://www.atanet.pl/gfps>

OFERUJE W RAMACH OFERTY NA ROK 2001

6-MIESIĘCZNE STYPENDIA NAUKOWE

DLA STUDENTÓW III, IV I V ROKU STUDIÓW, KTÓRZY NIE UKOŃCZYLI 30 ROKU ŻYCIA,
ORAZ DLA STUDENTÓW I SŁUCHACZY STUDIUM DOKTORANCKIEGO
PISZĄCYCH DOKTORAT, KTÓRYCH WIEK W CHWILI SKŁADANIA WNIOSKU
NIE PRZEKRACZA 32 ROKU ŻYCIA;

STYPENDIUM OBEJMUJE 750 DM, UBEZPIECZENIE LEKARSKIE, CZYNSZ -STYPENDYSTA
MA ZAPEWNIONE MIESZKANIE, ORAZ UDZIAŁ W SEMINARIUM WE VLOTHO;
OD KANDYDATÓW OCZEKUJE SIĘ DOBREJ ZNAJOMOŚCI JĘZYKA NIEMIECKIEGO
W MOWIE I PIŚMIE;

TERMINY SKŁADANIA WNIOSKÓW: 31 MARCA I 31 PAŹDZIERNIKA 2001 ROKU;
KOMISJA KWALIFIKACYJNA PRZEPROWADZA ROZMOWĘ Z KANDYDATAMI

WAKACYJNE KURSY JĘZYKA NIEMIECKIEGO

WE FRYBURGU BRYZGOWIJSKIM I HEILDELBERGU

PRZEZNACZONE DLA STUDENTÓW MŁODSZYCH LAT STUDIÓW,
Z WYJĄTKIEM OSÓB STUDIUJĄCYCH FILOLOGIĘ GERMAŃSKĄ,

POSIADAJĄCYCH PRZYNAJMNIEJ PODSTAWOWĄ ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA NIEMIECKIEGO;

KURSY ODBYWAJĄ SIĘ W SIERPNIU; ZAJĘCIA PRZEPROWADZANE SĄ W GRUPACH
MIĘDZYKARODOWYCH O RÓŻNYM STOPNIU ZAAWANSOWANIA;

KURSY SĄ BEZPŁATNE - UCZESTNICY MAJĄ ZAPEWNIONE
ZAKWATEROWANIE I WYŻYWIENIE;

OBOWIĄZUJE JEDYNNIE KAUCJA, KTÓRA ULEGA ZWROTOWI PO ZAKOŃCZENIU KURSU

TANDEMOWY

LETNI KURS JĘZYKA NIEMIECKIEGO

PRZEZNACZONY DLA STUDENTÓW MŁODSZYCH LAT STUDIÓW,
Z WYJĄTKIEM OSÓB STUDIUJĄCYCH FILOLOGIĘ GERMAŃSKĄ,

POSIADAJĄCYCH PRZYNAJMNIEJ PODSTAWOWĄ ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA NIEMIECKIEGO;

FORMA KURSU JEST WYJĄTKOWA - POŁOWĘ UCZESTNIKÓW STANOWIĄ POLACY

UCZĄCY SIĘ NIEMIECKIEGO, A POŁOWĘ - NIEMCY UCZĄCY SIĘ POLSKIEGO;

PONADTO POŁOWĘ POBYTU (2 TYGODNIE) WSZYSCY UCZESTNICY SPĘDZAJĄ
W NIEMCZECH, A POŁOWĘ W POLSCE;

KURS ODBYWA SIĘ W SIERPNIU I JEST ODPLATNY

(500 PLN + ZWROTNA KAUCJA 200 PLN)

DODATKOWE INFORMACJE ORAZ FORMULARZE ZGŁOSZENIOWE
UZYSKAĆ MOŻNA NA STRONACH INTERNETOWYCH STOWARZYSZENIA
LUB W DZIALE NAUKI WSP

**TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW DO SIEDZIBY GFPS
UPŁYWA 31 MARCA 2001 ROKU**

PARADA SCHUMANA

Warszawa, 12 maja 2001 roku

Uwaga Euroentuzjaści, Eurozwoleńnicy i wszyscy Europejczycy.
Już po raz drugi Polska Fundacja im. Roberta Schumana
organizuje paradę na rzecz integracji europejskiej.

Parada Schumana jest wydarzeniem otwartym dla ka żdego
kto chce wyrazić swoje poparcie dla integracji europejskiej.
Spodziewamy się kilku tysięcy uczestników, którzy będą mieli ochotę
wyrazić swoje poglądy w wesoły, kolorowy i pozytywny sposób.
Będzie dużo muzyki. Parada Schumana będzie żółto-niebieska.
Wszystkich zachęcamy do przybycia w strojach właśnie w tych kolorach.

Chcemy, aby Parada była co roku większa.
Zachęcamy Państwa do realizacji swoich pomysłów, które mogą urozmaicić to wydarzenie i zamanifestować
poparcie dla integracji europejskiej.
Liczymy na Państwa inwencję. Nie potrzeba zaproszeń ani zgłoszeń udziału,
chyba że chcecie Państwo przywieźć ze sobą orkiestrę, wóz drabiniasty, przyjechać rikszą... W takim wypadku
powiadomcie nas o tym: poczta@schuman.org.pl

Trasa Parady przebiega poprzez część Traktu Królewskiego
– od Zamku Królewskiego do ronda de Gaulle`a.
Po Paradzie zapraszamy na festyn na ul. Nowy Świat
– tam też będzie kolorowo i muzycznie.

Skąd nazwa Parady Schumana i jej data? Robert Schuman jest uważany
za jednego z Ojców Europy. Dzień 9 maja, kiedy przedstawił
Deklarację powołania EWWiS, jest od wielu lat obchodzony w Unii Europejskiej jako święto Europy. Chcemy,
żeby także Polacy pamiętali
O tej dacie i ją świętowali – dlatego Parada odbywa się w weekend najbliższy temu dniu. Parada Schumana jest
częścią VIII Polskich Spotkań Europejskich Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana.

Jeżeli chcesz wiedzieć więcej o Spotkaniach:

www.schuman.org.pl

AUSTRIACKI INSTYTUT KULTURY

W WARSZAWIE

UL. PRÓŻNA 8

00-950 WARSZAWA

TEL.: 022+620-96-20, 620-96-21, 620-47-19, 654-70-19

ZAPRASZA DO UCZESTNICTWA W IMPREZACH

ORGANIZOWANYCH PRZEZ INSTYTUT:

- 1.03., GODZ. 18.00 - PREZENTACJA KSIĄŻKI ZBIGNIEWA MIKOŁEJKO "ŻYWOTY ŚWIĘTYCH POPRAWIONE"; WSTĘP WOLNY;
- 5.03., GODZ. 19.00 - KONCERT LAUREATÓW CYKLU MUZYKI AUSTRIACKIEJ IM. BRONISŁAWA HUBERMANA; WSTĘP WOLNY;
- 7.03., GODZ. 18.00 - WYKŁAD EWY KURYLUK "DO GRANIC SZTUKI I Z POWROTEM. SZTUKA ARTYSTÓW WIEDEŃSKICH XX WIEKU"; WSTĘP WOLNY;
- 8.03., GODZ. 18.00 - DYSKUSJA PANELOWA Z UDZIAŁEM POLSKICH I AUSTRIACKICH HISTORYKÓW "NA BAŁKANACH BEZ ZMIAN - HISTORIA, TERAŹNIEJSZOŚĆ, PRZYSZŁOŚĆ"; WSTĘP WOLNY;
- 11.03., GODZ. 18.00 - KONCERT "SERENO BLÄSERQUINTETT"; IMPREZA PŁATNA;
- 16.03., GODZ. 18.00 - WERNISAŻ-WYSTAWA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ (CHRISTINA BREITFUSS, OLIVER DORFER, ANDREAS FIALA) "PODOBIENSTWO"; WSTĘP WOLNY;
- 23-25.03. - MIĘDZYNARODOWE FORUM TAŃCA;
- 29.03., GODZ. 18.00 - ODCZYT RUTH KLÜGER "PRZETRWAĆ" LATA MŁODOŚCI; WSTĘP WOLNY;
- 2.04., GODZ. 19.00 - XI KONCERT Z CYKLU MUZYKI AUSTRIACKIEJ IM. BRONISŁAWA HUBERMANA; WSTĘP WOLNY;
- 4.04., GODZ. 18.00 - CYKL "GOŚCIE AUSTRIACKIEGO INSTYTUTU KULTURY" ORAZ PROJEKCJE FILMÓW DOKUMENTALNYCH I DYSKUSJA NA TEMAT "ROLA CERKWI PRAWOSŁAWNEJ W HISTORII BUŁGARII"; WSTĘP WOLNY;
- 5-9.04. - III FESTIWAL "MŁODE KINO EUROPEJSKIE" - FILM AUSTRIACKI "HELLER ALS DER MOND"; WSTĘP WOLNY;
- 20.04. - KONCERT FINAŁOWY V FORUM IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO; IMPREZA PŁATNA;
- 23.04., GODZ. 21.00 - KONCERT: RAINER FALK - GITARA Z AKOMPANIAMENTEM INSTRUMENTÓW PERKUSYJNYCH; IMPREZA PŁATNA;
- 25.04., GODZ. 10.00 - WYSTAWA I PREZENTACJA: EUROPRIX MULTIMEDIAART PREZENTUJE NAJLEPSZE PRODUKTY MULTIMEDIALNE; WSTĘP WOLNY;

AUSTRIACKI INSTYTUT KULTURY

ZAPRASZA TAKŻE

DO KORZYSTANIA Z KSIĘGOZBIORU SWOJEJ BIBLIOTEKI
(AUSTRIACKA LITERATURA I LITERATUROZNAWSTWO,
HISTORIA, POLITYKA, GEOGRAFIA I KRAJOZNAWSTWO AUSTRII,
NAUKI SPOŁECZNE I GOSPODARCZE, SZTUKI PIĘKNE, MUZYKA, BELETRYSTYKA)

ORAZ

DO UCZESTNICTWA W KURSACH JĘZYKA NIEMIECKIEGO
(RÓŻNE POZIOMY ZAAWANSOWANIA)

PEŁNY TEKST OFERTY INSTYTUTU
ORAZ SZCZEGÓLNA TEMAT UCZESTNICTWA
W POSZCZEGÓLNYCH IMPREZACH
DOSTĘPNE SĄ W DZIALE NAUKI

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

INFORMUJE O MOŻLIWOŚCI UBIEGANIA SIĘ O

ROCZNE STYPENDIA BAWARSKIE DLA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

STYPENDIA PRYZNAWANE SĄ W RAMACH LANDOWEGO PROGRAMU STYPENDIALNEGO
MINISTERSTWA OŚWIATY, WYZNAŃ, NAUKI I SZTUKI BAWARII W RFN
JEGO CELEM JEST STWORZENIE MŁODYM ABSOLWENTOM
MOŻLIWOŚCI POGŁĘBIANIA WIEDZY POPRZEZ ROCZNE STUDIA UZUPEŁNIAJĄCE
W JEDNEJ Z WYŻSZYCH UCZELNI BAWARII NA KOSZT RZĄDU TEGO KRAJU

STYPENDIA PRZEZNACZONE SĄ
DLA ABSOLWENTÓW WSZYSTKICH KIERUNKÓW STUDIÓW,
KTÓRZY WYRÓŻNIAJĄ SIĘ
PONADPRZECIĘTNYM WYNIKIEM UKOŃCZENIA STUDIÓW
W POLSKIEJ SZKOLE WYŻSZEJ
ORAZ
UDOKUMENTOWANĄ ZNAJOMOŚCIĄ JĘZYKA NIEMIECKIEGO

**ROCZNA KWOTA STYPENDIUM WYŁACANEGO W 12 RATACH
WYNOSI 14.400 DM**

DODATKOWE INFORMACJE UZYSKAĆ MOŻNA W DZIALE NAUKI
LUB BEZPOŚREDNIO W MEN:
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA I WYMIANY MIĘDZYNARODOWEJ
TEL.: 022+827-94-10, 022+826-74-34 (P. HANNA PAWŁOWSKA)

FORMULARZE ZGŁOSZENIOWE DOSTĘPNE SĄ
W DZIALE NAUKI WSP

**TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW
DO DZIAŁU NAUKI WSP
UPŁYWA Z DNIEM 26 MARCA 2001 ROKU**

FUNDACJA IM. STEFANA BATOREGO

OGŁASZA KONKURS NA

**STYPENDIA ZAGRANICZNE
DLA MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI,
KTÓRZY UZYSKALI ZGODĘ NA PROWADZENIE BADAŃ NAUKOWYCH
W RENOMOWANYCH ZAGRANICZNYCH PLACÓWKACH NAUKOWYCH**

DO UBIEGANIA SIĘ O STYPENDIUM UPRAWNIONE SĄ OSOBY, KTÓRE:
POSIADAJĄ OBYWAŁETSTWO POLSKIE,
SĄ ZATRUDNIONE W KRAJOWYCH PLACÓWKACH NAUKOWYCH,
NIE PRZEKROCZYŁY 35 ROKU ŻYCIA

**STYPENDIUM MOŻE BYĆ PRYZNANE
NA OKRES OD 1 DO 6 MIESIĘCY**

**MAKSYMALNA KWOTA DOFINANSOWANIA WYNOSI
1000 USD MIESIĘCZNIE**

WYBÓR STYPENDYSTÓW ODBYWAĆ SIĘ BĘDZIE NA PODSTAWIE PRZEDSTAWIONEGO
PLANU PRACY
I DOROBKU NAUKOWEGO KANDYDATÓW

PREFEROWANI BĘDĄ KANDYDACI
SPOZA DUŻYCH OŚRODKÓW AKADEMICKICH,
WYJEŹDŻAJĄCY PO RAZ PIERWSZY NA STAŻ ZAGRANICZNY

FORMULARZE ZGŁOSZENIOWE I MATERIAŁY INFORMACYJNE UZYSKAĆ MOŻNA W
DZIALE NAUKI
LUB BEZPOŚREDNIO W SIEDZIBIE FSB:

**TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW DO FUNDACJI
UPLYWA 31 MARCA 2001**

UL. SAPIEŻYŃSKA 10a, 00-215 WARSZAWA
TEL.: 022+536-02-63 DO 65
e-mail: awasilewska@batory.org.pl
<http://www.batory.org.pl/program/akademicki/>

Magdalena Gawrońska

Cena

Mając wiele, gdy chce więcej,
Trudno jest o czyste ręce.

Zbigniew Grzędzielski

CO Z DWÓJAMI W INDEKSIE?

Dla studentów, zwłaszcza tych, którym przytrafiają się oceny niedostatecznie w indeksie, mamy dobre wiadomości. Trwają przygotowania wdrażające nowy system ocen. W Zakopanem w dniach 26–28 lutego odbyło się sympozjum nt. „Praktyczne problemy wdrażania elastycznego systemu studiów i europejskiego systemu punktowego”. Z naszej Uczelni uczestniczyli w nim: dr Anna Kwiatkowska (Prodziekan ds. Studenckich Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego), mgr Elżbieta Merczyńska (Kierownik Działu Nauczania i Spraw Studenckich), mgr Alina Raszewska (Kierownik Dziekanatu Wydziału Filologiczno-Historycznego) i dr Jerzy Mizgalski (Prodziekan ds. Studenckich Wydziału Filologiczno-Historycznego). Wysłuchali wykładów na temat:

- Elastyczny system studiów – geneza, cel, główne grupy problemów związanych z wprowadzeniem i zarządzaniem elastycznym systemem studiów w Polsce;
- ECTS jako warunek sprawnego zarządzania procesem studiów oraz wymiany studentów między uczelniami w kraju i w Europie;
- Procedury, dokumentacja, infrastruktura informatyczna związane z obsługą systemu ECTS;
- Prezentacja infrastruktury informatycznej wspomagania ECTS oraz cd. omówienia problemów związanych z wdrażaniem zarządzania elastycznym systemem studiów;
- Procedury stosowane przy wprowadzaniu elementów systemu elastycznego. Problem informatyzacji zarządzania;
- Typowe kłopoty przy wprowadzaniu i realizacji elastycznego systemu studiów z systemem ECTS oraz propozycje rozwiązań;
- Wewnętrzna i zewnętrzna promocja dydaktycznej współpracy międzynarodowej.

Przywieźli oni bogate materiały dotyczące tego nowatorskiego przedsięwzięcia, niestety już na pierwszy rzut oka zniechęcające do rychłego wdrażania. Wątpliwe, czy bez szkolenia można to przyswoić i przystosować na poszczególnych wydziałach, tak więc zaplanowano, by uczestnicy sympozjum nabytą wiedzę podzielili się z nieobecnymi w Zakopanem przedstawicielami pozostałych Wydziałów. Kiedy? – nie wiemy.

Tymczasem informację dla Czytelników „Res Academicae” przedstawiła dr Anna Kwiatkowska, prodziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

Organizatorzy szkolenia przekonywali nas, że uelastycznienie systemu studiów jest koniecznością wobec przeobrażeń zachodzących na rynku pracy – krajowym, a w perspektywie – także międzynarodowym. Jest to też czynnik przyczyniający się skutecznie do podnoszenia jakości kształcenia. Porównując to co nam zaprezentowano z tym co jest u nas, myślę tu o Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, można powiedzieć, że pewne elementy elastyczności studiów są u nas realizowane. Już to, że na kierunkach magisterskich są studia dwustopniowe jest pewną elastycznością struktury studiów. Na kierunkach chemia i ochrona środowiska studenci mogą wybierać różne ścieżki studiowania, takie jak chemia środowiska, chemia z poligrafia, przyroda, a na fizyce – przyroda lub fizyka medycyny świadczy o tym, że mamy pewną elastyczność programów. Od nowego roku akademickiego studenci, którzy uzyskali licencjat z wychowania technicznego lub matematyki będą mogli rozpocząć studia magisterskie uzupełniające na kierunku fizyki. Szkoda tylko, że ze względów finansowych zostało wprowadzone ograniczenie 25 chętnych studentów koniecznych do otwarcia określonej ścieżki. Można więc powiedzieć, że wśród pracowników Wydziału jest świadomość konieczności wprowadzenia elastycznego systemu studiów. Również studenci zdają sobie sprawę, że na wymagającym rynku pracy dobrze jest posiadać różne kwalifikacje i co zdolniejsi podejmują, po drugim roku studiów, studiowanie na drugim kierunku. Jest to jednak rozwiązanie często trudne do zrealizowania z uwagi na pokrywające się harmonogramy zajęć. Duże uczelnie takie jak np. Politechnika Warszawska, wdrożyły w pełni elastyczny system, który pozwala na tworzenie indywidualnych programów studiowania pod opieką tzw. tutora. Do takiego rozwiązania jest nam jeszcze daleko. Jest to przedsięwzięcie trudne, wiąże się z dużym nakładem pracy i pewnymi dodatkowymi kosztami, których Wydział samodzielnie nie będzie mógł ponieść. System punktowy, polegający na wycenie w punktach nakładu pracy jaką musi włożyć student aby uzyskać zaliczenie przedmiotu, jest nieodzowną bazą elastycznego systemu studiów. Takim systemem punktowym może być

tw. Europejski System Punktowy ECTS, stosowany w wielu krajach i wdrażany również w wielu uczelniach w kraju. Ułatwia on uznawanie okresów studiów odbywanych za granicą lub w innych uczelniach w kraju. Na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym zrobiliśmy pierwszy krok w tym kierunku dokonując na większości kierunków wyceny punktowej przedmiotów. Dla właściwej realizacji ECTSu niezbędne są dalsze działania, takie jak powołanie uczelnianego i wydziałowych koordynatorów ECTSu, przygotowanie pakietu informacyjnego, zmiany regulaminu studiów. Podsumowując, można powiedzieć, że pewne działania w kierunku uelastyczenia systemu studiów i wprowadzenia systemu punktowego zostały na Wydziale rozpoczęte. Trzeba szybko podjąć prace w tym kierunku w skali całej uczelni jeśli chcemy stanąć do konkurencji na rynku usług akademickich.

ICH DOM – NASZĄ TROSKĄ

W poprzednim numerze, w raporcie z konferencji przedstawionej przez pracowników Zakładu Socjologii, znaleźliśmy wzmiankę o rodzinkowym domu dziecka. Nowa nazwa, odbiegająca od tej powszechnie obiegowej, skłoniła nas do dociekań. Ich wynik był takim zaskoczeniem, że nie możemy zachować go dla siebie. Znów „nasi ludzie” – absolwenci i dwoje pracowników – pracują nad czymś „wielkim” – w wymiarach skutków społecznych. Telewizja Polska, prezentując jedyny w Polsce Rodzinkowy Dom Dziecka w Kłobucku podkreśliła, że zainspirowali go, pomogli stworzyć i czuwają nad nim pracownicy Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Ustaliliśmy, że są nimi prof. dr hab. Augustyn Brańka, od 1 października 2000 roku kierownik Zakładu Poradnictwa Zawodowego w Instytucie Pedagogiki i Psychologii i dr Wanda Wiśniewska z Zakładu Pedagogiki Opiekuńczej Instytutu Pedagogiki Społecznej. W tej placówce nasi studenci odbywają też praktyki ciągłe. Czytelnicy mieli już niejednokrotnie sposobność czytać nasze relacje o działaniach dr W. Wiśniewskiej i – pod jej kierunkiem – studentów wolontariuszy. Tym razem ta skromna, cicha, a ogromnie zaangażowana społecznie Pani Doktor zgodziła się napisać o Domu Dziecka w Kłobucku, z którym związana jest od pierwszego okresu swojej pracy w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, który w aktach osobowych odnotowano z dniem 1 lutego 1975 roku. Nikt z większym zaangażowaniem nie śledzi losów tego domu, bo i obecna dyrekcja, i w większości zespół pedagogiczny w okresie studiów w naszej Uczelni „przechodzili szkołę” Doktor Wandy. Szkołę serca, oddania i pasji, a trafniej – misji. Dla Nich wszystkich sukces Ich wysiłków jawi się codziennymi spostrzeżeniami, że podopieczni żyją normalnie. No, prawie normalnie...., ale mimo biologicznego osierocenia są przygotowani do normalnego życia w rodzinach. Rodzinkowy Dom Dziecka, dziś jeszcze jedyny w Polsce, stara się im to zapewnić. Może przybliżona za naszym pośrednictwem nowatorska koncepcja znajdzie naśladowców?

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci w dniu 13 marca 2001 roku

inż. Mariana KRAWCZYKA
Pułkownika Wojska Polskiego
wieloletniego pracownika WSP Częstochowa

Wyrazy głębokiego współczucia składają RODZINIE ZMARŁEGO
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
i współpracownicy

Swoją wypowiedź dr Wanda Wiśniewska zatytułowała: „Rodzinkowy Dom Dziecka a reforma systemu edukacji”.

Realizowana obecnie reforma systemu edukacji wprowadziła istotne zmiany w warunkach organizacyjnych funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem. Efektem tych zmian jest przydzielenie zadań i kompetencji resortowi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Resort ten zgodnie z nowym rozporządzeniem do ustawy o pomocy społecznej z dnia 29. VIII. 2000 r. (Dz. U. Nr 74 poz. 862) przejął odpowiedzialność za prowadzenie, finansowanie i nadzór pedagogiczny nad placówkami opiek.-wych. Fakt przekazania zadań opieki nad dzieckiem i rodziną resortowi pomocy społecznej wzbudził wśród pedagogów wiele kontrowersji i obaw. Mimo głosów krytycznych, w wielu placówkach opiekuńczo-wychowawczych, reforma w zakresie opieki zastępczej nad dzieckiem sierocym przybrała realne kształty. Jedną z takich placówek, która weszła na drogę przekształceń, jest Dom Dziecka

w Kłobucku. Zmiany modernizacyjne rozpoczęto tutaj od 1996 r. od dostosowania się do potrzeb społecznych swego środowiska, przestrzegając zasady, iż organem prowadzącym i finansującym tę placówkę został organ administracji centralnej, tj. Starostwo Powiatowe w Kłobucku. Wprowadzona modernizacja miała zbliżyć egzystencję w tej placówce do modelu życia rodzinnego, a Dom Dziecka nazwać Rodzinkowy Dom Dziecka w Kłobucku.

Badania o charakterze diagnostyczno-eksploracyjnym prowadzone od 1996 r. do 2001 r. pozwalają stwierdzić, iż zostały stworzone w tej placówce zupełnie nowe warunki dla organizacji różnych inicjatyw opiekuńczych, nie odnotowanych w innych domach dziecka. Współczesne domy dziecka, borykając się z wieloma trudnościami, nie zawsze mogą stworzyć warunki do prawidłowego i wszechstronnego rozwoju swoich wychowanków. Badany Dom Dziecka w ramach jednego budżetu i pod jednym zarządem podjął wiele działań prorodzinnych i profilaktycznych w zakresie opieki środowiskowej. Obok takich inicjatyw jak: Środowiskowe Ognisko Wychowawcze, które obejmuje opieką 55 dzieci i zajmuje pomieszczenia dawnej świetlicy i jadalni, utworzono także Stowarzyszenie „Dąb” – ukierunkowane na poradnictwo specjalistyczne oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej i hotelik dla matki z dzieckiem – pozbawionych czasowo dachu nad głową, bądź będących w sytuacji kryzysowej. Ważną inicjatywą, jaką podjął Rodzinkowy Dom Dziecka jest adaptacja niektórych pomieszczeń celem stworzenia warunków rewalidacyjnych dla niepełnosprawnych i współpraca w tym zakresie z Powiatowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Wielozakresowe zadania, które realizuje ta placówka są odpowiedzią na potrzeby środowiska, a także wynikiem dobrej współpracy z organami administracji oraz dobrą integracją ze społecznością lokalną.

Dokonując oceny zmian modernizacyjnych w Rodzinkowym Domu Dziecka w Kłobucku, należy zaznaczyć, iż proces ten przebiegał w trzech etapach. W pierwszym etapie dokonana została reorganizacja kadry pedagogicznej, administracyjnej i usługowej, zapewniono materialne podstawy i utworzono 4 rodzinki (I rodz. – 13 osób, II rodz. – 15 osób, III rodz. – 12 osób, IV – 11). Każda rodzinka dysponowała swoimi pomieszczeniami, była samodzielna, jednak korzystała z centralnego zaopatrzenia i stołówki.

Kolejnym etapem było urządzenie dla każdej rodzinki własnej kuchni – wyposażonej w sprzęt gospodarstwa domowego – przy czym zlikwidowano wspólną kuchnię, jadalnię i pralnię. O wszystkich problemach związanych z codzienną egzystencją rodzinka decydowała teraz sama. Ostatni etap modernizacji zrealizowano w sierpniu ubiegłego roku przekazując rodzinie samodzielność finansową, która polegała na tym, iż otrzymuje ona środki pieniężne naliczone zgodnie z zasadą: 6 zł. na osobę na 1 dzień; ponadto może realizować samodzielne zaopatrzenie.

Jest to bardzo ważna decyzja, która została podjęta przy współudziale organu prowadzącego, wychowawców, pomocy wychowawczej oraz samych wychowanków.

Rodzinki, jako nowe jakości organizacyjne wewnętrznej struktury tego Domu Dziecka, zostały zorganizowane wg zasady, iż jej członkami są dzieci i młodzież obojga płci, a rodzeństwa umieszczane są w tej samej rodzinie. Specyfika nowej struktury tej placówki zdeterminowała, iż opiekę nad każdą rodziną objęło 2 wychowawców i 2 pomoce do dzieci, tzw. „ciocie” i 1 koordynator ds. rodziny.

Ponadto placówka zatrudnia 2 pracowników administracyjno-ekonomicznych i 2 obsługi, którzy wypełniają obowiązki: kierowcy, konserwatora, palacza i dozorca. Każdy z zatrudnionych pracowników odpowiedzialny jest za atmosferę w rodzinach, realizację codziennych problemów związanych z: praniem, gotowaniem, sprzątniem, higieną czy porządkiem. Dobrze zorganizowana opieka wychowawcza w rodzinach daje możliwość kompensowania, korygowania i kreowania zaburzonych osobowości wychowanków.

Kluczem, dzięki któremu dokonuje się „naprawa” i wszelka terapia, są codzienne czynności samoobsługowe. Zdobywane przez wychowanków umiejętności instrumentalne dają im poczucie wewnętrznej treści, wzmocnienia wewnętrznego „ja”, odbudowują zaburzone poczucie tożsamości, a co najistotniejsze przygotowują ich do samodzielności życiowej.

Główną rolę w stworzeniu badanego systemu rodzinkowego spełnił dyrektor mgr Marian Góra (absolwent WSP w Częstochowie), a także wychowawcy i Starostwo Powiatowe w Kłobucku. Opiekę merytoryczną nad tą placówką sprawują pracownicy WSP: prof. dr hab. Augustyn Bańka i dr Wanda Wiśniewska.

Nie możemy odmówić sobie dopowiedzenia, że autorka powyższej notki dr W. Wiśniewska jest niestrudzonym w swojej działalności „aniołem dobroci”. Już teraz żyje przygotowaniami do balu w dniu 31 maja (z okazji Dnia Dziecka), na którym bawić się będą dzieci z Rodzinkowego Domu Dziecka w Kłobucku, Pogotowia Opiekuńczego w Częstochowie, Zakładu Poprawczego w Zawierciu, dzieci specjalnej troski naszego regionu. Wraz ze studentami pozyskuje sponsorów upominków i poczęstunku, by tradycyjny bal miło zapisał się dzieciom w pamięci.

W ŚWIECIE KSIĄŻKI

Zacznijmy od przedruku artykułu z FORUM KSIĄŻKI /Nr 3(20) wrzesień 2000/ pod intrygującym tytułem „1,79 ZŁ”. Felieton Leszka Szarugi powinien skłonić i do osobistych refleksji.

W pierwszym półroczu mijającego powoli roku 2000 statystyczny Polak wydał na książki – pomijając podręczniki – zaiste zdumiewającą kwotę 1,79 zł. Jeszcze 5 lat temu wydawano na ten cel 10,56 zł, co i tak trudno uznać za sumę oszałamiającą, zważywszy iż rzadko trafia się dziś książka kosztująca mniej niż 20 zł. Ponad 50 proc. naszej społeczności zmierzającej dziarsko ku Europie czy czemuś, co się owej społeczności Europą wydaje, czyta poniżej jednej książki rocznie. Te dane dają się przełożyć także na rozpaczliwe wyniki, jakie osiąga Polak w testach sprawdzających jego zdolność rozumienia czytanych, prostych z zasady, tekstów gazetowych – zajmujemy w tej konkurencji jedno niższych miejsc w europejskiej tabeli. To, co nazywa się wtórnym analfabetyzmem, jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. I przyznam, że mnie to już nawet nie porusza, bo naprawdę nie wiem, czy jest z tego jakieś wyjście i czy wyjścia takiego w ogóle poszukiwać należy. Być może trzeba się pogodzić z faktem, że odsetek ludzi czytających będzie ulegać systematycznemu kurczeniu, zaś grupa ludzi zdolnych i zarazem chętnych do lektury tworzyć poczyni ekskluzywną elitę, do której należeć będą już tylko nieliczni ... humaniści.

Nie żartuję i do żartów mi daleko. Przekładam po prostu na ludzki język moje doświadczenia zgromadzone w czasie niemal już 10 lat pracy uniwersyteckiej. Przy czym od razu chciałbym podkreślić, iż są to nie tylko moje doświadczenia, spostrzeżenia poczynione w trakcie pracy konfrontowałem ze spostrzeżeniami koleżanek i kolegów z różnych uczelni. Ogólnie rzecz biorąc można powiedzieć, że student pobierający nauki uniwersyteckie w specjalności filologia polska „na dzień dzisiejszy”, „w miesiącu październiku” roku 2000, przeznacza na lektury tekstów nie będących w programie „zero godzin czasu” (pomijam już ten oczywisty fakt, że lektur programowych też nie jest w stanie przeczytać). Kandydaci na polonistykę – poza naprawdę nielicznymi wyjątkami – nie są w stanie wymienić ani jednego tytułu pisma literackiego, zaś pytani (pytanie ma być „kołem ratunkowym” o to, co mieli ostatnio przed oczyma, nie umieją podać ani jednego tytułu, który by zaświadczał ich samodzielne, wykraczające poza obowiązki szkolne, zainteresowanie literaturą. Co zresztą interesujące, powtórzenie tych testów po czterech latach studiów przynosi wyniki niezmiernie zbliżone. Można się z dużym prawdopodobieństwem wygranej założyć o to, iż losowo wybrany student piątego roku polonistyki nie będzie w stanie podać nazwiska ostatniego laureata Nagrody Nobla, nie będzie wiedział, kto i za co dostał w tym roku Nagrodę Nike, nie będzie wiedział, co to takiego Nagroda Fundacji Kościelskich. Ten sam student nie odpowie na pytanie o to, z jakimi aktualnymi dyskusjami literackimi mamy dziś do czynienia, nie będzie w stanie wymienić 5 nazwisk aktualnie działających krytyków literackich, nie wymieni nazwisk 3 piszących dziś dramaturgów.

Nie dramatyzuję i nie rozpaczam, bo to przecież nic nie zmieni – staram się być rzeczowy i obiektywny. Nie oskarżam też ani systemu oświaty, ani wysiłków pracowników nauki zmierzających do przekazywania studentom polonistyki wiedzy. Wydaje mi się po prostu, że wraz z przyrostem absolwentów polonistyki nie zmienia i zmienić się nie może liczebność grupy aktywnie uczestniczącej w życiu kulturalnym – wraz ze wzrostem liczebności społeczeństwa grupa ta będzie stanowić coraz mniejszy owego społeczeństwa odsetek. I być może po prostu tak być musi. A musi tak być i dlatego, że dla rosnącej ilości uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych musimy, chcąc nie chcąc, „produkować” nauczycieli, czyli absolwentów uniwersytetów. By ich wyprodukować, trzeba będzie zaniżyć kryteria egzaminacyjne. Przepraszam, niepotrzebnie wprowadzam czas przyszły. Już to robimy. I nie dlatego, że jesteśmy do tego zmuszani, lecz dlatego, iż takie są realia, z którymi dyskutować nie sposób. Ciśnienie „oddolne” nakłada się na ciśnienie „odgórne”, zaś ich suma oznacza, że podnoszenie poprzeczki traktowane jest jako sprzeniewierzenie się interesom uczelni, społeczeństwa i państwa – wszystkie te instytucje wszak zainteresowane są „podnoszeniem efektywności studiów”.

I znów: nie narzekam. Żywiłowi przeciwstawić się nie sposób, tak jak nie da się przeciwstawić trzęsieniom ziemi, tajfunom, wybuchom wulkanów i innym podobnym katastrofom. Zaczynamy być społeczeństwem niekulturalnych specjalistów, których wspólny język ustala się na poziomie tekstów disco polo czy serialu o Kiepskich (cha, cha, jakie śmieszne!). W tym społeczeństwie ci, którzy są skłonni wydawać na książki równowartość 5 piw czy – by podnieść wymagania – jednej półlitrowki „poloneza”, spychani będą na margines życia nie tylko społecznego, lecz także uniwersyteckiego, zwłaszcza jeśli uniwersytet próbuje się traktować jako wspólnotę obejmującą zarówno nauczycieli akademickich, jak i studentów. Tyle, że uniwersytetu tak się nie traktuje. Jest on miejscem robienia „karier naukowych” (to wersja pozytywna), w większości zaś wypadków po prostu urzędem, w którym odrabia się

swoją „szczętę” za nędzne wynagrodzenie (ale dopełnione ubezpieczeniem), by jak najprędzej pognać do prac zarobkowo bardziej interesujących.

Miłosz napisał kiedyś o ludziach kultury, przede wszystkim o poetach, iż „żyją na wyspach”, porównywał przy tym ich sytuację do intelektualistów żyjących w amerykańskich kampusach uniwersyteckich. Rzecz w tym, iż my takich zamkniętych, „wyspiarskich” społeczności nie mamy. A tym samym nie mamy obowiązujących w nich zasad, jakiegoś „wyspiarskiego” etosu, poczucia, iż przynależność do takiej społeczności do czegoś zobowiązuje. Moim biednym studentom powiadam od czasu do czasu, iż są intelektualną elitą świata. Po krótkim szoku, który mija, gdy im uświadamiam, że niewielki procent spośród 6 miliardów ludzi zamieszkujących tę planetę osiąga trzeci rok studiów, przechodzą nad tym do porządku dziennego. Rzecz w tym, że ta elita w polskim wydaniu na elitarną nie wygląda.

Felieton powinien inspirować do przemyślenia, a niekiedy nawet do zmiany zachowań. Ale nie od razu jego głęboka treść przyciągnęła nasz wzrok przy lekturze bezpłatnego dodatku do FORUM AKADEMICKIEGO. Przyciągnęło nazwisko autora, które od pewnego czasu pojawia się w naszych lokalnych archiwach dokumentacyjnych. To właśnie On był szefem stoiska polskiej książki na targach w Lipsku w 2000 roku, to jego książkę *Węzły polsko-niemieckie* wydało nasze Wydawnictwo, książkę omówioną na łamach wielu pism, periodyków literackich i kulturalnych.

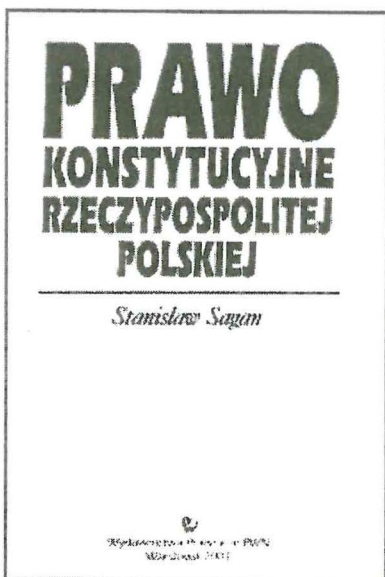
Kim jest Leszek Szaruga? Czterostronicowa nota edytorska w ww. pracy mówi o bogactwie przeżyć i dokonań, także laurów, jakimi świat poświadczył swe uznanie dla literata, równocześnie pracownika Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego.

***

Z przyjemnością informujemy, że decyzją Zarządu Głównego Stowarzyszenia Pisarzy Polskich z dnia 15.01.2001 dr Elżbieta Hurnik z Instytutu Filologii Polskiej została przyjęta do Stowarzyszenia. Dr E. Hurnik gościła na naszych łamach wielokrotnie. I jako bohaterka wydarzeń kulturalnych, jakimi są promocje książek, i jako autorka reportaży z pobytu w Wiedniu w okresie pracy w charakterze lektora języka polskiego w Instytucie Tłumaczeń w Wiedniu, i na fotografiach (szczególnie cennym dziś dokumentem na naszych łamach jest Jej zdjęcie z śp. ks. Józefem Tischnerem). Mamy nadzieję, że już wkrótce otrzymamy zaproszenie na promocję nowej monografii pt.: „Kraków – Praga – Wiedeń. Literackie miejsca wspólne”, nad którą obecnie pracuje.

***

Wydawnictwo Prawnicze PWN wydało książkę prof. dra hab. Stanisława Sagana, Dyrektora Instytutu Administracji, pt. „Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej”. Promocja odbyła się w dniu 2.02.2001 r. w Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater”, a prowadził ją prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski z Instytutu Filozoficzno-Historycznego. Do nabycia zachęca już obwoluta, z której dowiedzieć się nieco można o autorze, o treści książki i kręgu jej potencjalnych odbiorców. Promowana w tym dniu książka stanowi drugą edycję pracy prof. Stanisława Sagana. „Wykład uzupełniony został

o nowe instytucje ustrojowe, jakie wprowadzono w związku z wydaniem ustaw zapowiedzianych przez Konstytucję. W niniejszej edycji zatem omówiono: ustawodawczą inicjatywę obywatelską, urzędy Rzecz-

nika Praw Dziecka i Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, a także powołany przez Radę Europy nowy organ o kompetencjach w zakresie ochrony praw i wolności człowieka – Komisarza Prac Człowieka [...] – wyjaśnia we wstępie autor.

Omówiono znacznie więcej zagadnień niż wymienia autor w cytowanym wstępie. Praca stanowi prawdziwe kompendium wiedzy z zakresu prawa Rzeczypospolitej Polskiej, o czym zaświadcza spis treści. Oto tytuły rozdziałów:

- I. Nazwa, przedmiot i źródła prawa konstytucyjnego;
- II. Teoria Konstytucji;
- III. Współczesne formy państwa;
- IV. Zasady ustroju politycznego;
- V. Symbole państwa polskiego;
- VI. Prawa i wolność człowieka i obywatela oraz obowiązki obywatela;
- VII. Źródła prawa;
- VIII. Instytucje demokracji bezpośredniej;
- IX. Prawo wyborcze;
- X. Prawo partii politycznej;
- XI. Parlament;
- XII. Prezydent;
- XIII. Rząd i administracja rządowa;
- XIV. Samorząd terytorialny;
- XV. Wymiar sprawiedliwości – sądy i trybunały;
- XVI. Trybunał Konstytucyjny;
- XVII. Trybunał Stanu;
- XVIII. Organy ochrony i kontroli prawa;
  1. Rzecznik Praw Obywatelskich;
  2. Rzecznik Praw Dziecka;
  3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji;
  4. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- XIX. Stany szczególnego zagrożenia państwa.

Spotkanie, prowadzone żywo przez prof. dra hab. Andrzeja Zakrzewskiego, było nader interesujące, (dla nas interesujące, ale i stresujące, było śledzenie, jak Autor wybrnie z odpowiedzi na głos jednego dyskutantów. Z kilkudziesięciminutowego monologu trudno było wyłuskać pytanie do Autora wynikające z wypowiedzi upajającego się własnym głosem dyskutanta), a wieczór zakończyło miłe spotkanie przy stole, wprawdzie nie okrągłym, ale bogato zastawionym.

Fot. A. Pietrzyk

Książka przybliży czytelnikom **zagadnienia prawa konstytucyjnego, źródła prawa, ustrój państwa polskiego**, prezentuje również **prawa obywatelskie i środki ich ochrony**. Autor omawia strukturę, funkcje oraz kompetencje organów władzy publicznej, m.in.: **parlamentu, rządu, samorządu terytorialnego**, przedstawia nowe instytucje ustrojowe, które wprowadzono w związku z uchwaleniem ustaw zapowiadanych przez Konstytucję: **ustawodawcza inicjatywa obywatelska, Rzecznik Praw Dziecka** czy też **Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych**.

Opracowanie przeznaczone jest głównie **dla studentów** prawa i administracji, nauk politycznych, socjologii, nauk społecznych oraz dziennikarstwa. Korzystać z niego mogą również **praktycy**: adwokaci, sędziowie, a także pracownicy administracji publicznej.

Stanisław Sagan – profesor Uniwersytetu Śląskiego na Wydziale Prawa i Administracji w Katedrze Prawa Konstytucyjnego; Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w filii w Rzeszowie; także dyrektor Instytutu Administracji Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Jest autorem kilkudziesięciu opracowań naukowych oraz tłumaczeń konstytucji Słowacji, Norwegii i Islandii.

* * *

Miłośnikom dawnych epok Wydawnictwo dostarczyło kolejny raz uczy duchowej. Ukazał się drugi tom *Silva rerum polonorum*. Księga II. Pod znakiem Kościuszki i Napoleona. Tym razem Autor, prof. dr hab. Bartłomiej Szyndler, wybór materiałów historycznych zadedykował „wybitnemu mediewiście Profesorowi Józefowi Szymańskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin”. Posiadacze pierwszego tomu boleją nad oszczędnością Wydawnictwa, które wydało tom drugi (z wyjątkiem kilku egzemplarzy) bez twardej, lakierowanej okładki. Będzie „zgrzyt” za biblioteczną szybą posiadaczy. Opublikowane materiały źródłowe stanowią rezultat „wieloletniej kwerendy archiwalnej i poszukiwań bibliotecznych autora, którego przedmiotem badań były „historia wojskowości schyłkowego okresu Rzeczypospolitej szlacheckiej i hegemonii Napoleona w Europie, a przede wszystkim powstanie kościuszkowskie”.

Książka ma prawo nie zdobyć szerokiego kręgu czytelników, bowiem adresowana jest do historyków, miłośników historii, fanatyków postaci wielkich wodzów – Napoleona i Kościuszki.

* * *

Dzieło najwyższej wagi wydało Wydawnictwo WSP „In honorem Josephi Żuraw”: *Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań*. Określenie „najwyższej wagi” należy czytać dosłownie, bo stanowi ono swoisty rekord. Nawet w miękkiej oprawie (a część nakładu ma okładkę twardą, lakierowaną) „przeważały” o 150 g poprzednią rekordzistkę, osiągając niebagatelną wagę 1650 g. Trudno sobie wyobrazić tę pozycję jako lekturę do podróży, choć wszechstronność pomieszczonych materiałów tekstowych mogłaby dać jej ku temu prawo zachętą „dla każdego coś miłego”. Cóż bowiem można odnaleźć na 1154 stronicach owego dzieła? Nie tylko głosy o Jubilecie (a jest ich aż sześć), ale i 119 publikacji. Wielotematyczne artykuły rozlicznych autorów zgrupowane są w sześciu blokach, o dość zróżnicowanej objętości. Wymienimy je, podając w nawiasach liczbę artykułów do nich przypisanych: Idee (41), Pedagogika (52), Literatura (11), Język (12), Kultura (1), Recenzje (2). Biorąc pod uwagę równoczesne regularne wydawania Zeszytów Naukowych kilku serii, na tę pracę odkładano materiały w redakcyjnym archiwum przez czas dłuższy, co potwierdza znamieny dla każdej pozycji rok wydania. Tu zapis: 1999 – 2000 – 2001. Ot, jeszcze jedno kuriozum, które może przysporzyć kłopotów komisjom ds. nagród dla nauczycieli akademickich, kwalifikującym do wyróżnień dorobek za miniony rok kalendarzowy. Już teraz pytają autorzy, czy mają zamieszczone artykuły włączyć do dorobku za rok 2000, czy czekać na rok przyszły? A może tak spróbować dwa razy? Odstępując od dalszych komentarzy przyłączamy się do życzeń dla Dostojnego Jubilata, któremu w tekście poświęcono kilka stron (ponad tysiąc składając „in honorem”), my zaś zaprezentujemy notę z okładki.

Prof. dr hab. Józef Żuraw, filozof, historyk idei, nauczyciel akademicki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, Przewodniczący Senackiej Komisji ds. Wydawnictw WSP w Częstochowie.

W swym dorobku naukowym ma wiele pozycji książkowych, m.in. istotne prace dotyczące Tadeusza Kościuszki, Jana Śniadeckiego, Róży Luksemburg, Henryka Kamińskiego i innych. Wśród ponad stu artykułów naukowych opublikował wiele wartościowych tekstów na temat dziejów i funkcjonowania idei, tolerancji i nietolerancji oraz na temat myśli oświeceniowej.

Swoją pracę dydaktyczną sprzęgnął z pracą w wojskach lotniczych ucząc filozofii. W wojsku również osiągnął zaszczytne godności: 28 IX 1983 został mianowany pułkownikiem Wojska Polskiego, zaś 25 IX 1985 otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Jest cenionym nauczycielem akademickim, rzetelnym człowiekiem, lojalnym w relacjach z ludźmi.

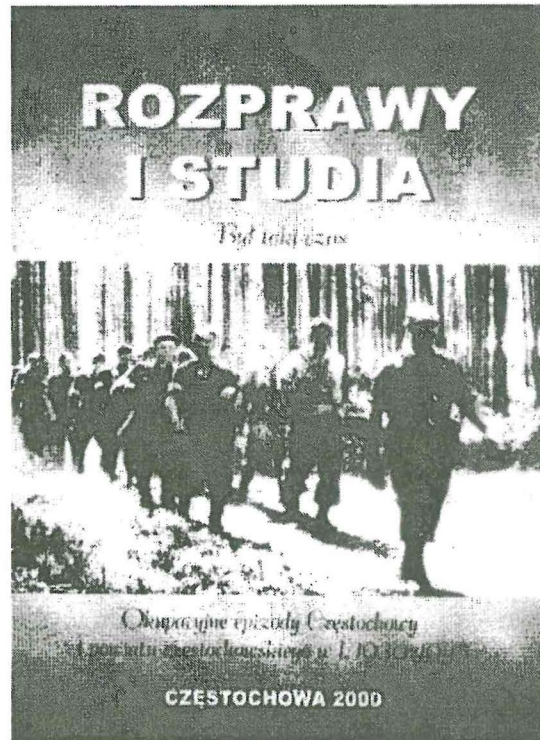
redaktor naczelny
Wydawnictwa WSP w Częstochowie
Stanisław Podobiński

* * *

Jako zwiastun XXVII tomu Biuletynu Instytutu Filozoficzno-Historycznego pojawiła się praca Był taki czas... Zbigniewa Grzędzielskiego. Praca licząca blisko dwieście stron zasługiwała na wyodrębnienie, jednakże jako samodzielne dzieło ukazała się w nakładzie 100 egz. W pozostałych dwustu egzemplarzach zaistnieje obok publikacji innych autorów. Przypomnimy, *Rozprawy i Studia* wydaje Instytut Filozoficzno-Historyczny, Redaktorem Naczelnym jest dr Zbigniew Jakubowski, sekretarzem redakcji prof. dr hab. Piotr Stawiński, a Komitet Redakcyjny tworzą: prof. Marek Cetwiński, mgr Anna Czerniecka, Janusz Fałowski, prof. dr hab. Jan Przewłocki, prof. dr hab. Jan Walczak, ks. prof. dr hab. Jan Związek.

„Niniejszy zbiór przyczynków do historii częstochowskiego ośrodka oporu nie stanowi syntezy omawianych zagadnień, jest raczej próbą upublicznienia epizodów okupacyjnego życia mieszkańców miasta i powiatu. Wspólną cechą zbioru jest czas i los ludzi zmuszonych do określonych zachowań w sytuacjach ekstremalnych oraz cena, którą musieli płacić w tych koszmarnych latach 1939–1945” – zapowiada we wstępie Autor. Praca na pewno przyciągnie nie tylko historyków, ale i rodowitych mieszkańców Częstochowy, choćby ze względu na ponad tysiąc wymienionych nazwisk. Prawdopodobnie każdy odnajdzie jakieś znajome nazwisko (są wśród nich seniorzy jeszcze żyjący w naszym mieście), a okupacyjne przeżycia wielu opisanych najczęściej nie są znane. Zapiski historyczne o znanych postaciach odbiera się w sposób szczególny.

* * *

Nie ma dziś chyba głośniejszego bohatera literackiego jak Harry Potter, postać wykreowana piórem brytyjskiej pisarki Joanne K. Rowling. Po opowieści o przygodach czarnoksiężnika Harrego Pottera sięgają równie chętnie dzieci, jak i dorośli, którzy lubią oderwać się od rzeczywistości i wrócić w świat beztrudnego dzieciństwa. Redaktor Naczelnny naszego Wydawnictwa Stanisław Podobiński zakłada, że już wkrótce sięgną po te pozycje studenci, szczególnie ci, którzy w toku studiów zaliczają taki przedmiot jak literatura dla dzieci i młodzieży. Z myślą o nich, a także o możliwych zyskach ze sprzedaży dla Wydawnictwa, które oczyma wyobraźni widzi już Redaktor, podjął zabiegi w tej kwestii, zaczynając nie od zgody Władz Uczelni, a od nagłośnienia planów. Musimy zgasić nadzieje miłośników Harrego Pottera i przypomnieć, że póki co Wydawnictwo ma obowiązek wydawania tytułów zatwierdzonych przez Senat.

Na styczniowym posiedzeniu członkowie Senatu zatwierdzili Plan Wydawniczy na rok 2001. Tym samym zaakceptowano do druku następujące pozycje (zestawienie udostępniło Wydawnictwo):

Antoniewicz M. (red.), Ziemia Częstochowska XXVIII

Antoniewicz M. (red.), Ziemia Częstochowska XXIX

Badora S., Kosmala J., Marzec D.K. (red.), Komunikacja i podmiotowość w procesie edukacyjnym

Banaszkiewicz G. (red.), Trzy pracownie grafiki artystycznej

Bednarkowa W., Jak konceptualizuje miłość siedemnastoletni Polak. Analiza tekstów w świetle semantyki kognitywnej.

Berdowski J., Fizyka IV

Borowik P., Logiki trójwartościowe. Wersja sekwencyjna

- Bryll G. (red.), Matematyka VIII
Cetwiński M., Śląski tygiel ...
Cetwiński M. (red.), Zeszyty Historyczne VI
Czajkowska A., Szaruga L., Węzły polsko-kresowe
Czubaj B., Wyznaczniki językowostylistyczne pisarstwa Wiesława Myśliwskiego
Czubaj B., Jaros V., Podobiński S. (red.), Język folkloru
Datta-Jakubowska A., Opieka i pomoc społeczna w poglądach pedagogów XX wieku
Derbis R., Poczucie odpowiedzialności
Derbis R., Psychologia IX
Dubicki T., Spruch K. (red.), Bazy wojskowej łączności zagranicznej ZWZ-AK
Folaron S., Biskupi Kościoła rzymskokatolickiego w dziele Caspra Cundrusa (1571–1633)
Folaron S., Philosophie der Menschenwürde
Głowacki M., Dydaktyka fizyki. Zagadnienia ogólne
Grygajtis K., Polska myśl federacyjna XIX i XX wieku
Grządzielski Z., Myśli zwyczajne i niezwykłe
Jakubowski Z., Uwarunkowania kultu świętych w Czechach
Jakubowski Z., Żydzi w dziejach Częstochowy
Janukowicz M. (red.), Przebrane życie nastolatka
Jarzyńska I., Ekologiczne aspekty stosowania środków ochrony roślin
Jarzyńska I., Skalski A., Środowisko społeczno-przyrodnicze w ujęciu integralnym. Przewodnik tematyczno-bibliograficzny
Koper-Ławnikowska J. i inni (red.), Teksty polsko-niemieckie dla studentów Germanistyki
Kozłowska A., Nauczyciel i testy osiągnięć szkolnych
Królca M. (red.), Wybrane problemy rozwoju i edukacji małego dziecka
Kurpanik-Malinowska G., Totalitaryzm w literaturze niemieckiej
Kurpanik-Malinowska G., Sadziński R., Ławnikowska-Koper J. (red.), (Rozprawy Niemcoznawcze III) Germanistische Texte II
Lesz-Duk M. i inni (red.), Językoznawstwo V. In honorem Prof. A. Bańkowski
Lesz-Duk M. i inni (red.), Świat myśli i języka. Węzły polsko-czeskie
Łodyga O., Wprowadzenie do informatyki. Przewodnik
Łój G., Poczucie bezpieczeństwa ...
Małolepszy E., Pawluczek Z. (red.), Zarys dziejów Sokolstwa Polskiego w latach 1867–1997
Matuszewski J., Wybór tekstów dla studentów Administracji
Merczyńska E. (oprac.), Informator dla kandydatów na studia w WSP w Częstochowie
Mikuta M., Kultura żywego słowa
Miszczyński R. (red.), Filozofia II
Olech A., Probuca D., Woźniczka M. (red.), O Nauczaniu Filozofii. Pasja czy misja?
Ortenburger D., Ból, jego leczenie
Pawlica B., Mechanizmy naznaczania społecznego
Pazera W., Polskie kaznodziejstwo oświeceniowe
Pękala A., Śpiew w szkołach powszechnych II Rzeczypospolitej
Pękala A., Szlufik W. (red.), Dziecko i sztuka
Pietruszewska-Kobiela G., Materiały dydaktyczne
Pietruszewska-Kobiela G., Przewłocki J. (red.), Studia Wieluńsko-Częstochowskie II

- Pietruszewska-Kobiela G., Przewłocki J. (red.), *Studia Wieluńsko-Częstochowskie III*
 Pięta W., *Śląski Związek Tenisa Stołowego*
 Piwowarski J., Bronisław Preibisz (1879–1929)
 Pluta F., *Rozprawy językoznawcze. Dialektologia. Historia języka. Onomastyka*
 Pluta F., Podobiński S., *Poradnik ortograficzny z komentarzami do wyrazów najtrudniejszych*
 Plusa P. i inni (red.), *Studia Neofilologiczne II*
 Podobiński S., *Wszechnaobfitszy piosennik dla Tych, co Ich muzyka „bierze”*. Cz. II
 Podobiński S., *Zapózyczenia w polskim słownictwie technicznym*
 Pryszczewska-Kozołub A. (red.), *Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury VIII*
 Puchała Cz., Śliwa W. (red.), *Chemia VI*
 Rodziewicz-Gruhn J., Małolepszy E. (red.), *Kultura Fizyczna IV*
 Rodziewicz-Gruhn J., Pyzik M., *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Przewodnik*
 Rosół A., Derbis R., Jagieła J. (red.), *Informator studenta I roku Wydziału Pedagogicznego*
 Rosół A., Szczepański M.S. (red.), *Tolerancja VII*
 Rosół A., Szczepański M.S. (red.), *Tolerancja VIII*
 Skoczylas E., *Wybrane aspekty językowo-stylistyczne twórczości W. Bełzy*
 Skoczylas-Krotla E. i inni (red.), *Tradycja i współczesność w edukacji i wychowaniu dziecka*
 Skoczylas-Krotla E., Podobiński S., Langier C., *Przewodnik do przedmiotu: Teoretyczne podstawy j. polskiego*
 Sławska-Bonarska M., *Muzykowanie, literatura muzyczna, nauczanie i upowszechnianie muzyki w dawnej Polsce od wieku X do końca XVIII*
 Snoch B. (red.), *Encyklopedyczny słownik regionu częstochowskiego. Cz. I–II*
 Snoch B. (red.), *Pedagogika VIII–IX–X*
 Suchmiel J., *Łucja Charewiczowa (1897–1943). Życie i dzieło*
 Swieżawski A., *Król Przemysł II*
 Szlufik W., Potyrała B., *Siły zbrojne ZSRR w latach 1945–1995. Cz. II + Aneks*
 Szymańska K.Z., *Józef Weysenhoff ...*
 Szyndler B., *Pamiętniki z czasów Księstwa Warszawskiego*
 Śliwa W., *Calixarenes (cz. I), Cyclodextrines (cz. II)*
 Tikhonenko O., *Elementy obsługi masowej*
 Tubielewicz K., Wilsz J. (red.), *Wychowanie Techniczne V*
 Wilsz J. i inni (*Rocznik polsko-ukraiński III*)
 Ujma J., *Ćwiczenia rachunkowe z chemii fizyczne. Cz. II*
 Zakrzewski A.J., Skwara A., Stanisław Tenczyński...
 Zawadzki R.K., *Pieśń ludowa w starożytnej Grecji*
 Żakowicz A. (red.), *Wychowanie Artystyczne IX*
 Żuraw J., *Antynomia narodowości i uniwersalności*
 opr. zespół, *Informator biblioteczny*
 opr. zespół, *Dysponenda Wydawnictwa WSP*
 opr. zespół, *Katalog Wydawnictwa WSP*

Kampania wyborcza

Przez wieczory i ranki
 Obiecanki, cacanki.

Zbigniew Grządzielski

DOKUMENTY

**Zarządzenie wewnętrzne nr 0211/3/01 Dyrektora Administracyjnego
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
z dnia 26.02.2001 w sprawie przestrzegania ustawy o zamówieniach publicznych**

Działając na podstawie § 76 Statutu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz w związku z wynikiem przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej w dniach od 27.11.2000r. do 23.01.2001r. kontroli w zakresie przestrzegania ustawy o zamówieniach publicznych zobowiązuję:

1. Dysponentów środków finansowych do bezwzględnego przestrzegania ustawowych zasad, form i trybów przy udzielaniu zamówień publicznych.
2. Samodzielnego koordynatora ds. zamówień publicznych, a w czasie jego nieobecności Kierownika Działu Zamówień Publicznych do:
  - umieszczania na wszystkich, pozostających w aktach Uczelni dokumentach dotyczących procedur przetargowych opatrzonej datą i podpisem klauzuli o treści: „za zgodność? z ustawą o zamówieniach publicznych”,
  - prawidłowego ustalania wielkości zabezpieczenia należytego wykonania umowy w zakresie robót budowlanych.
3. Kierownika Działu Zamówień Publicznych do systematycznego prowadzenia ewidencji udzielanych zamówień publicznych.
4. Kierownika oraz pracowników Działu Zamówień Publicznych, którym powierzono merytoryczne prowadzenie postępowania, o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie dostaw i usług do:
  - dokumentowania zawiadomień wszystkich oferentów o wynikach postępowania,
  - umieszczania na pozostających w aktach Uczelni dokumentach „specyfikacja istotnych warunków zamówienia” opatrzonej datą i podpisem klauzuli o treści: „za zgodność? z zatwierdzonymi wnioskami o udzielenie zamówienia publicznego.”

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od 1 stycznia 2001r.

**Komunikat Dyrektora Administracyjnego
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie nr RA-0212/2/2001 z dnia 31 stycznia 2001r.
w sprawie harmonogramów i ewidencji czasu pracy pracowników
nie będących nauczycielami akademickimi**

Niniejszym uprzejmie przypominam PT Kierownikom jednostek organizacyjnych Uczelni, że wprowadzony Zarządzeniem wewnętrznym R-0210/29/96 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 9.12.1996r. „Regulamin pracy” stanowi w § 13 ust. 1, że „szczegółowy rozkład czasu pracy pracowników naukowo-technicznych, inżynieryjno-technicznych, pracowników Biblioteki Głównej, Wydawnictwa, pracowników administracji wydziałowej, oraz pracowników obsługi ustalają harmonogramy pracy”.

Z kolei wewnętrznymi aktami wykonawczymi do ww. postanowienia „Regulamin pracy” były:

- Komunikat Dyrektora Administracyjnego nr RA-0212/1/97 z dnia 3.01.1997r. w sprawie rozkładu czasu pracy.
- Zarządzenie wewnętrzne RA 0211/3/2000 Dyrektora Administracyjnego z dnia 19.06.2000r. w sprawie organizacji ewidencji czasu pracy jednostek organizacyjnych Uczelni.

Z postanowień ww. wewnętrzných aktów prawnych wynika, że PT Kierownicy jednostek organizacyjnych zatrudniających pracowników o których mowa w § 13 ust. 1 „Regulaminu Pracy”:

- ustalają dni i godziny pracy podległych pracowników dostosowując je do potrzeb jednostki organizacyjnej,
- prowadzą poprzez imiennie wyznaczonych pracowników ewidencję i rozliczenie czasu pracy,
- przekazują do Działu Spraw Pracowniczych w ustalonych terminach rozliczenie czasu pracy.

Do Działu Spraw Pracowniczych należy natomiast:

- prowadzenie ewidencji i rozliczenia czasu pracy pracowników administracji centralnej,
- prowadzenie zbiorczej ewidencji czasu pracy niezbędnej do sporządzania sprawozdań dla potrzeb Głównego Urzędu Statystycznego.

Za realizację postanowienia § 13 ust. 1 „Regulaminu pracy” i wynikających z tego postanowienia czynności odpowiedzialni są:

- Dziekani,
- Dyrektorzy Instytutów i Zakładów bezpośrednio podległych Dziekanowi,
- Kierownicy jednostek międzywydziałowych,
- Dyrektor Biblioteki Głównej,
- Redaktor Naczelny Wydawnictwa,
- Kierownicy obiektów dydaktycznych, domu studenckiego i Domu Pracy Twórczej,
- Kierownik Działu Zamówień Publicznych,
- Kierownik Sekretariatu Dyrektora Administracyjnego,
- Kierownik Magazynu Głównego,
- Kierownik Stołówki Akademickiej,
- Główny Informatyk.

Szedł zniwiarz
Pustą kobiałkę w rękę trzymał
Marząc o spełnieniu
Tęsknot ludzi
I tych, których najbliżej siebie miał

Kobiałka napełniła się
Tęsknotami, marzeniami
A także tymi dążeniami
W których nie tkwiła chęć do dalszego życia

Kobiałka przechyliła się
Coś się wylać mogło
Podtrzymali ją
I ci, którzy w nią wierzyli
I ci zobojętniali ufając, że podtrzymać
Można wszystko

A pytania sobie zadali
Komu ma ona służyć
Kogo zachwycić, a kogo zniechęcić
Czy zachwyty to zbliżanie się
Ku szczytom
Czy niechęć to ciągnięcie jej w dół?

A kto zajrzał do tej kobiałki?
Co widział, dlaczego ją podtrzymał
A dlaczego ciągnął w dół?

Jan Przewłocki

*Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.*

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: Anna Pietrzyk, Janina Jędrzejewska
Okład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej; Grafika na okładce: Izabela Gielnik
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 – 3107

Adres Redakcji:
ul. Waszyngtona, 4/8, 42-200 Częstochowa
tel. (0-34) 3680-955
e-mail: a.pietrzyk@wsp.czest.pl

DZIŚ W NUMERZE

W drodze do Uniwersytetu Częstochowskiego

Prawo warto znać

